

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

10.

Előterjesztő: Pikó András polgármester	
A képviselő-testületi ülés időpontja: 2022. november 24.	sz. napirend
Tárgy: Javaslát a Gyerekbarát Józsefváros Konceptió és a Gyermekvédelmi Irányelv elfogadására	
A napirendet nyilvános ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.	
ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: POLGÁRMESTERI KABINET KÉSZÍTETTE: ILLÉS PÉTER, KABINETVEZETŐ PÉNZÜGYI FEDEZETET NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS: <i>[Signature]</i> JOGI KONTROLL: <i>[Signature]</i> BETERJESZTÉSRE ALKALMAS: <i>[Signature]</i> DR. VÖRÖS SZILVIA ALJEGYZŐ	
Költségvetési és Pénzügyi Bizottság véleményezi	-
Kulturális, Civil, Oktatási, Nemzetiségi, Sport és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményezi	X
Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság véleményezi	X
Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság véleményezi	-
Városüzemeltetési Bizottság véleményezi	-
Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság véleményezi	-
Határozati javaslat: A Kulturális, Civil, Oktatási, Nemzetiségi, Sport és Esélyegyenlőségi Bizottság és a Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.	

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) célja, hogy Józsefváros olyan helyé váljon, ahol minden gyerek boldogan élhet és kiteljesedhet, ahol teljes mértékben érvényesülnek a jogai, s ahol otthon érezheti magát. E cél vezérelt bennünket, amikor megfogalmaztuk a Gyerekbarát Józsefváros Konceptiót, melynek

ÉRKEZETT

2022 NOV 16.

[Signature]

[Signature] 1

megvalósításában az Önkormányzat a józsefvárosi közösségek, családok és gyerekek partnereként kíván működni.

A józsefvárosi gyerekek problémái nagyon hasonlóak a kerület általános problémáihoz: a legégetőbb gond a gyerekszegénység, melynek kockázatai mind jelen vannak a kerületben, ez pedig kihat az életesélyekre, a kultúrához való hozzáférésre, az oktatásban elért sikerekre.

A Gyerekbarát Józsefváros Konceptió hat pilléren nyugszik, melyek egymással szoros összefüggésben állnak: tiszta és zöld, élhető és játékos, biztonságos és megtartó, bevonó és megmozgató, gyarapodó és okos, egészséges és aktív kerületet építünk a józsefvárosi gyerekek számára. A hat pillér rövid összefoglalója:

I. pillér - Tiszta és zöld: környezetbarát kerület a gyerekeink jövőjéért

Józsefvárosban az egyik legalacsonyabb az egy főre eső zöldfelületek aránya, és igen rosszak a légszennyezettségi adatok. Az egészség életút-logikára épülő megközelítései rámutatnak, hogy a felnőttkori egészségkilátásokat és jóllétet alapvetően határozzák meg azok a környezeti tényezők, amelyeknek az egyén gyerekkorában van kitéve.

Feladatterv:

Ivóutak számának növelése: lakossági igényfelméréssel egybekötve, közösségi terekre, játszóterekre, főbb utcákra, kerékpáros közlekedési útvonalak mentén.

Füvészkerti belépők támogatása: jelenleg is futó projekt fenntartása és kibővítése, a tankerülettel szorosan együttműködve iskolásoknak is biztosítani az ingyenes füvészkerti belépőt.

Zöld Bölcsőde Program I. ütemű támogatása: a bölcsődei játszóterek területén belül a kisgyerekek számára elérhető magasságú fából készült magasságyások beszerzése és felállítása.

II. pillér - Élhető és játékos: gyerekbarát közterek Józsefvárosban

A játék alapvető jelentőségű a gyerekek fejlődése és jólléte szempontjából. A városi környezetben felnövő gyerekeknek gyakran a napirendjük és fizikai környezetük is akadályt jelent a játék szabad megélésében. A játékhoz való hozzáférést nemcsak a játszóterek számában kell mérni, hanem abban is, hogy kiszolgálják-e minden korosztályt, negyed, kreatív érdeklődést. Ebből a szempontból fontos a gyerekek perspektívájának alkalmazása a városfejlesztésben.

Feladatterv:

Dankó utcai sportudvar újraindítása és fejlesztése: cél 2023-ra a Dankó utcai sportudvar megnyitása a kerületi lakosok számára. Funkció bővítésekkel egy komplex sportudvar és rekreációs hely biztosítása minden korosztály számára.

Vizes játszótér kialakítása, működtetése: vizes játszótér kialakítása a Mátyás téren.

III. pillér - Biztonságos és megtartó: biztonságos otthonokban felnövő gyerekek

Biztonság alatt nem csak a vélt vagy valós közbiztonsági helyzet alakulását értjük - amely javul Józsefvárosban. A biztonságérzet részét képezik mindazok a helyek és

Vh₂

szituációk, amelyekben a gyerekek biztonságban kell, hogy érezzék magukat. Ide tartozik a bántalmazás, online zaklatás, családon belüli erőszak, a közúti és közlekedési biztonság, a közbiztonsággal kapcsolatos vélekedések, a fiatalokat leginkább érintő kockázatok megelőzése.

Feladatterv:

- Békés iskolák, Nyugi ovik
- JSZSZGYK programok (bűnmegelőzési programok) támogatása
- kerületörök képzése
- UNICEF-együttműködés
- gyerek-példaképek ünneplése, kitüntetése

IV. pillér - Bevonó és megmozgató: a gyerekek is beleszólhatnak az őket érintő kérdésekbe

Ma Józsefvárosban nem léteznek a gyerekeket érintő témákra szakosodott konzultatív fórumok, amelyek a különböző célcsoportokat akár külön-külön, akár együttesen bevonnák a döntések előkészítésébe. A gyerekek bevonására olyan, a koruknak megfelelő technikák kidolgozására van szükség, amely egyben arra is megtanítja őket, hogy mire alkalmas, és mire nem a bevonás.

Feladatterv:

Gyerekönkormányzat: minden kerületi gyereknek és fiatalnak van lehetősége hallatni a hangját. A helyi szakpolitikák, programok, költségvetések és döntések kialakításakor ezeket figyelembe kell venni. A gyerekek és fiatalok által alakított érdekképviselő, ahol a résztvevők számára személyes hozadék az önkormányzatiság megismerése, a demokratikus működési formák és eljárások kitalálása, begyakorlása és elsajátítása. Önkormányzatunk helyet és időt biztosít a gyerekeknek és fiataloknak, hogy beleszólhassanak az őket érintő kérdésekbe és képviselhessék a kerületben élő többi gyereket és fiatal.

Mentorprogram: a mentorálás egyik célja, hogy a fiatalok egymástól tanulhassanak, a másik célja pedig, hogy a fiatalok szakemberektől sajátítsák el a tudást, így az egyetemisták legyenek patrónusai a középiskolásoknak és középiskolások patronáljanak általános iskolásokat. A tanulástámogatáson túl a szabadidő megfelelő eltöltésében, hobbik ajánlásában, sportolási és életvezetési tippekkel is segítik egymást.

V. pillér - Gyarapodó és okos: magas színvonalú oktatáshoz való hozzáférés

A józsefvárosi gyerekek körében magas a lemorzsolódás, a kompetenciaméréseken gyakran az országos átlag alatt szerepelnek, a kerületi oktatási-nevelési intézményekből való elvándorlás és ezzel együtt a szegregáció spontán kialakulásának kockázata szintén magas. Miközben a közoktatás biztosítása nem önkormányzati feladat, olyan kezdeményezésekre van szükség, amelyek a fenti folyamatoknak legalább ellentartanak, vagy ellensúlyozzák azokat.

Feladatterv:

Múzeumpedagógia: a kerületben élő óvodásoknak és iskolásoknak, óvodán és iskolán kívüli tudásátadás és ismeretterjesztés, játékos módon. Havonta legalább egy múzeumpedagógiai foglalkozás.

Olvasás népszerűsítése: olvasás népszerűsítése minden korosztály számára. Újabb Gyerek KönyvMegállók létrehozása, rendszeres mesefelolvasás a játszótereinken. Kerületi fiataloknak könyvvásárlás vagy könyvvásárlási utalvány ajándékozása tanév végén. Új mesék kihelyezése köztereinkre és Infopontjainkra.

VI. pillér - Egészséges és aktív: a józsefvárosi gyerekek egészségéért

Az egészségesebb gyerekkor megteremtéséhez különösen fontos, hogy kialakít-e az Önkormányzat olyan környezetet, amely az egészséget támogató tevékenységekre ösztönöz. Ezért a városfejlesztési beavatkozásoknál fontos szempont, hogy mennyiben támogatják azok a gyerekek szabad levegőn történő mozgását. Ezen túlmenően azonban a józsefvárosi gyerekek egészségét a szegénységből származó környezeti kockázatok is károsíthatják. Itt egyrészt a szociális támogatások folyamatos szinten tartására és emelésére, másrészt az egészséges étkezés, egészséghez kapcsolódó gyakorlatok (fogmosás, higiénia, megelőzés) és tájékozódás támogatására van szükség.

Feladatterv:

- Fogkefe- és fogkrém program
- Elsősegélynyújtó és allergiás reakciókat felismerő továbbképzések szervezése
- Nem önkormányzati intézményekbe autoinjektorok beszerzése
- Egészségfejlesztő programok gyerekeknek
- Szoptatás támogatása a családok részére
- Gasztroeducációs program

A program számos eleme – befogadó ovik, játszótér – és óvodafelújítások, olvasás népszerűsítése, ösztöndíj-program - már jelenleg is zajlik.

Mind a családok, a közösség által biztosított gondoskodás, mind az ezt támogató tágabb környezet meghatározó a gyerekek egészséges fejlődése szempontjából. Ehhez annak felismerése szükséges, hogy a felnőttkori sikerességet, jóllétet, egészséget messzemenőig meghatározza az, hogy hozzáférése volt-e a gyerekeknek a korai években a fejlődését lehetővé tevő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz.

A jövő józsefvárosi polgárainak egészségét, karrierkilátásait, társadalmi helyzetét, aktivitását mind-mind meghatározza, hogy a jelen politikái tudnak-e ezt támogató környezetet teremteni.

Ha a kerületre a gyerekek saját perspektívájából tekintünk, az olyan hosszú távú tervezési szempontokat emel be a közpolitikákba, amelyek végső soron hozzájárulnak a fenntartható, élhető, igazságos közterek és szolgáltatások megtervezéséhez és megvalósításához.

A Gyerekbarát Józsefváros Konceptió megalkotása okán több ponton indokolt a Gyermekvédelmi Irányelv újraalkotása, annak érdekében, hogy a Gyerekbarát Józsefváros Konceptió megvalósulása során hatékony védelemben részesülhessenek a gyerekek.

II. A beterjesztés indoka

A Gyerekbarát Józsefváros Konceptió arra tesz javaslatot, hogy a gyerekbarátság szempontjai épüljenek be, illetve kerüljenek összhangba mindazon szakpolitikák és programok megfontolásaival és stratégiai céljaival, amelyek hatással vannak a gyerekek jóllétére. A Gyermekvédelmi Irányelv újraalkotását a Gyerekbarát Józsefváros Konceptió elfogadása teszi szükségessé.

A Gyerekbarát Józsefváros Konceptiót és a Gyermekvédelmi Irányelvet a Képviselő-testület hatásköre elfogadni.

III. A döntés célja és pénzügyi hatása

A döntés célja az, hogy a Képviselő-testület elfogadja a Gyerekbarát Józsefváros Konceptiót és Gyermekvédelmi Irányelvet. A döntésnek közvetlen pénzügyi hatása nincs.

IV. Jogszabályi környezet

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 41. § (3) bekezdése alapján önkormányzati döntést a képviselő-testület (...) hozhat.

Az Mötv. 13. § (1) bekezdés 15. pontja alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen az ifjúsági ügyek. Az Mötv. 23. § (5) bekezdés 11. pontja alapján kerületi önkormányzat feladata különösen a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások.

Az Mötv. 46. § (1) bekezdése és a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2014. (XI. 06.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: KT SZMSZ) 13. § (2) bekezdése alapján az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni.

Az Mötv. 46. § (1) bekezdése szerint: „A képviselő-testület ülése nyilvános.”

A döntéshozatalhoz szükséges egyszerű többséget a KT SZMSZ 30. § (1) bekezdése teszi lehetővé: „A határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.”

A KT SZMSZ 7. melléklet 2.4.12. pontja alapján a Kulturális, Civil, Oktatási, Nemzetiségi, Sport és Esélyegyenlőségi Bizottság és a 7. melléklet 3.4.1. pontja alapján pedig a Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság véleményezi a tárgyi előterjesztést.

A fentiek alapján kérem a határozati javaslat elfogadását.

Melléklet:

1. számú melléklet - Gyerekbarát Józsefváros Konceptió
2. számú melléklet - Gyermekvédelmi Irányelv
3. számú melléklet - Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 110/2022. (V. 05.) számú határozatával elfogadott Gyermekbiztonsági irányelvek

HATÁROZATI JAVASLAT

**Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
..../2022. (.....) számú határozata**

a Gyerekbarát Józsefváros Konceptió és a Gyermekvédelmi Irányelv elfogadásáról

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. elfogadja az előterjesztés 1. számú melléklete szerinti tartalommal a Gyerekbarát Józsefváros Konceptiót,
2. visszavonja a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 110/2022. (V. 05.) számú határozatának Gyermekbiztonsági irányelvek megállapítására vonatkozó 3. pontját,
3. elfogadja az előterjesztés 2. számú melléklete szerinti tartalommal a Gyermekvédelmi Irányelvet.

Felelős: polgármester

Határidő: 2022. november 24.

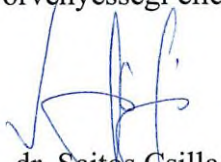
A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Polgármesteri Kabinet

Budapest, 2022. november 16.

Pikó András
polgármester

Törvényességi ellenőrzés:

dr. Sajtos Csilla
jegyző

Gyerekbárát Józsefváros Konceptió

Józsefvárosi Önkormányzat

Köszöntő

Kedves szülők, gyerekek, nagyszülők, pedagógusok, szakemberek, Józsefvárosi lakosok!

Büszkén mutatom be Önöknek Gyerekbárát Józsefváros konceptiónkát, amelyen munkatársaim hosszú hónapok óta dolgoznak.

Nem titok: a Gyerekbárát terület elképzelés inspirálta a Józsefvárosi Befogadó ovik programunk, amely már két éve azért a célkitűzésért dolgozik, hogy a legmóhibb ovikkal várjuk a területi Gyerekeket.

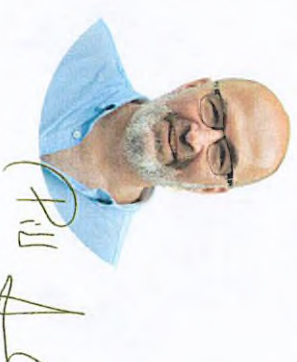
Az ovikért való munkánk során fel kellett ismernünk: az a tágabb környezet, amelyben Gyerekeink, unokáink felnőnek, legalább olyan fontos, mint maguk az intézmények és az intézményekben dolgozók odaadó munkája.

Budapest, 2022. november

Ezért kezdtünk bele a koncepció megírásába már tavaly ősszel, ezért dolgozik nálunk 2022 óta gyermekügyi referens, ezért vontuk be intézményeinket, gyermekügyi szakembereket és szervezeteket a koncepció kialakításába. Köszönöm mindannyiuk munkáját!

A koncepció hat pilléren nyugszik, melyek egymással szoros összefüggésben állnak: tiszta és zöld, élhető és játékos, biztonságos és megtartó, bevonó és megmozgató, gyarapodó és okos, egészséges és aktív területet építünk a Józsefvárosi Gyerekek számára. Mert ők a legjobbat érdemlik.

Az ősszel elkészült vitairat lakossági véleményezése során felnőttek és Gyerekek, szakemberek, szülők, munkatársak, nagyszülők - és minden érdeklődő elmondhatta véleményét a koncepcióról. Ennek a folyamatnak az eredményét mutatom be most büszkén Önöknek!

Páló András
Józsefváros polgármestere

Tartalomjegyzék

Bevetés.....	1
Helyzetfelmérés.....	3
Gyerekbarát Kérdület.....	5
Célok.....	7
A Gyerekbarát Józsefváros Konceptió víziója.....	8
Az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény kiemelten fontos cikkei a Gyerekbarát Józsefváros konceptió szempontjából.....	9
Gyerekbarát Józsefváros Konceptió.....	13
1. Tiszta és zöld: környezetbarát kérdület a gyerekeink jövőjéért.....	15
Feladatterv.....	18
2. Élhető és játékos: gyerekbarát közterek Józsefvárosban.....	19
Feladatterv.....	22
3. Biztonságos és megtartó: biztonságos otthonokban felnövő gyerekek.....	23
Feladatterv.....	26
4. Bevonó és megmozgató: a gyerekek is beleszólhatnak az őket érintő kérdésekbe.....	27
Feladatterv.....	31
5. Gyarapodó és okos: magas színvonalú oktatáshoz való hozzáférés.....	33
Feladatterv.....	37
6. Egészséges és aktív: a Józsefvárosi Gyerekek egészségéért.....	39
Feladatterv.....	43
Hivatkozások.....	45
Mellékletek.....	47
1. számú melléklet: A Gyerekbarát Önkormányzat Konceptiójának és feladattervének véleményezésében részt vett partnerek.....	47
2. számú melléklet: Jogszabályok.....	48

Bevezetés

A Józsefvárosi Önkormányzat feladatai

Célunk, hogy Józsefváros olyan helyé váljon, ahol minden gyerek boldogan élhet, és kiteljesedhet, ahol teljes mértékben érvényesüljen a jogai, s ahol otthon érezheti magát. E cél vezérelt bennünket, amikor megfogalmaztuk Józsefváros gyerekeiről koncepcióját, melynek megvalósításában a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) a józsefvárosi közösségek, családok és gyerekek partnereként kíván működni.

Az állami szerepvállalás követelményét az 1991. évi LXIV. törvény által kihirdetett, a Gyerek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban ENSZ Gyermekjogi Egyezmény) 3. cikkének 2. és 3. pontja deklarálja: „Az Egyezményben írt célok államok kötelezik magukat arra, hogy a gyerekek számára, figyelembe véve szüleit, gyámjait és az erre törvényesen feljogosított más személyek jogait és kötelezettségeit, biztosítsák a jóléthez szükséges védelmet és gondozást, e célból meghozzák a szükséges törvényhozási és közigazgatási intézkedéseket. Az Egyezményben részletes államok gondoskodnak arról, hogy a gyerekek foglalkozó és védelmet biztosító intézmények, hivatalok és létesítmények működése megfelelően az illetékes hatóságok által megállapított szabályoknak, különösen a biztonság és az egészség területén, valamint ezek személyzeti létszámával és szakértelmével, továbbá a megfelelő ellenőrzés megítélésével kapcsolatban.”

Ehhez igazodva Magyarország Alaptörvényének XVI. cikke (1) bekezdésében kimondja: „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”

Gyerekek jólétéhez közvetve kapcsolódó kötelező feladatellátás:

- településfejlesztés,
- településrendezés,
- településüzemeltetés,
- egészségügyi alapellátás, az egészségügy életmód segítségét célzó szolgáltatások,
- környezetegészségügy,
- kulturális szolgáltatás támogatása,
- helyi környezet és természetvédelem,
- nemzeti feladatok, közreműködés a település közbiztonságának biztosításában.
- Gyerekek jólétéhez közvetlenül kapcsolódó, önként vállalt feladatok:
 - oktatáshoz, neveléshez kapcsolódó feladatok, ösztönzői odaítélés, tanulmány verseny, Belső-Pesti Tankerület központ részére nyújtott támogatások,
 - öv-föld program,
 - sportszervezetek támogatása,
 - Üdültetés/erdei iskola szervezése az Önkormányzat megalkutott üdülőjében,
 - Józsefvárosi oktatási-nevelési intézmények tanulói részére nyári szabadsági programok, nyári tábor szervezése életvezetési bizottságával,
 - adománygyűjtése, fogadtatása, osztása,
 - tanoda, iskolai felkészítés, tanfolyamok,
 - szabadsági foglalkozás, készségfejlesztés,
 - Biztos Kézdet Gyerekház program.

Miről szól ez a hosszú írás?

Talán hallottát már róla, hogy minden országnak vannak határai. De azt tudnád-e, hogy nem csak az országokat, hanem a városokat és a kerületeket is határok veszik körül? Mi például az európai kontinensen élünk, a hazánk Magyarország, Budapest a városunk, és azon belül Józsefvárosban - vagy más szóval: a 8. kerületben - lakunk.

Mindenkinek van feladata abban, hogy a gyerekek boldogan és biztonságban nőjenek fel. Ahogy a családban, úgy itt is igaz: a dolgok akkor mennek jól, ha együttműködésben, jól elvégezzük ezeket a feladatokat. A kerületi önkormányzat most nagy fába vágta a fejszéjét: szeretné a saját feladatait úgy elvégezni, hogy a gyerekek élete attól sokkal jobb legyen Józsefvárosban.

Ehhez a te segítségedre is szükségünk van! A gyerekek tudják a legjobban, hogy mi a jó nekik, ezért a felnőtteknek szükségük van a gyerekek tanácsaira is. Beszéljess otthon a szüleidel, nagyszüleidel, az iskolában a tanítókkal, a többi gyerekekkel arról, hogy szerinted hogyan lehetne jobb a szobáé tenni a kerületet a gyerekek számára. Véleményeket küldjétek el nekünk és mi megígérjük, hogy oda fogunk rá figyelni!

A következő oldalakon például arról lesz szó, hogy hogyan lehetne Józsefváros tisztább és zöldőbb, hogy minél jobban oyjuk a környezetünket. Lesz arról is szó, hogyan lehetne a kerület élhető és játékos, hogy minél jobban érezzétek magatokat például a parkokban és a játszótérekben is. Írunk arról is, hogyan lehetne Józsefváros biztonságos és megártó, hogy soha ne kelljen egyetlen gyereknek se félnie semmitől. Aztán írunk arról is, hogyan lehetne a kerületünk bevonó és megmozgató, azért, hogy a gyerekek is elmondhassák a véleményüket az őket érintő kérdéseken. Lesz arról is szó, hogyan lehet Józsefváros gyarapodó és okos: hogy a tanulás élmény legyen és mindenki megtalálja a kedvéhez való elfoglaltságokat. És persze arról is írunk, hogy lehetne a gyerekek egészségesek és aktívak, mert minél jobban figyelünk az egészségünkre gyerekkorunkban, annál egészségesebbek leszünk felnőttként.

Vannak ötleteid? Küldd el nekünk! Írd meg, rajzold le, vagy kérd meg egy felnőttet, hogy írja le, amit gondolsz!

Helyzetelemzés

JÓZSEFVÁROSBAN ÖSSZESEN 8986 GYEREK ÉL

kb. 64 0000
felnőtt

8986
gyerek

A 19 év alattiak körülből 8 százaléka fogyatékkal élő Budapesten, ez alapján megbecsülhető, hogy az ő számuk a kerületben 760 körül, de mindenképpen 7-800 között lehet.

760

A GYERMEKET NEVELŐ CSALÁDOK KÖRÉBEN (N=5005)

Három vagy több gyereket nevelő háztartások:

8%

Két gyereket nevelő háztartások:

25%

Egy-egy gyereket nevelő háztartások:

67%

A kerületi gyerekek [1], fiatal felnőttek [2] problémái nagyon hasonlóak a kerület általános problémáihoz: a legégetőbb probléma a **gyerekszegénység**, melynek rizikófaktorai mind jelen vannak a kerületben; a **depriváció** kihat az életesélyekre, a kultúrához való hozzáférésre, az oktatásban elért sikerekre; a kevés zöldfelület és a közterek állapota pedig korlátozza őket a szabad játékban és a tisztább levegőhöz való hozzáférésben.

Józsefvárosban összesen 8986 gyerek él, akik a népesség 12 százalékát teszik ki. Tudjuk, hogy rajtuk kívül is sokan élnek itt családjukkal életvitelszerűen, noha nem rendelkeznek bejelentett lakó- vagy tartózkodási hellyel. A kerület minden nyolcadik lakója tehát 18 év alatti. A TÁRKI 2021-es kutatása szerint gyereket nevelő családok körében (N=5005) **a legjellemzőbbek az egy gyereket nevelő háztartások (67%).** 25%-ot tesznek ki a két-gyereket és 8%-ot a 3 vagy többgyereket nevelő családok. Az Oktatási Minisztérium statisztikája alapján **a halmazottan hátrányos helyzetű 14 év alattiak száma 776-ra tehető, ami a teljes ilyen korú népesség 9,7%-a.** A 19 év alattiak körülből 8 százaléka **fogyatékkal élő** Budapesten, ez alapján megbecsülhető, hogy az ő számuk a kerületben **7-800 között lehet.**

Az Önkormányzat a gyerekek jóléte érdekében a kötelezően ellátandó feladatain túl önként vállalt feladatokkal próbálja segíteni a kerületi gyerekek esélyeit. Bizonyos területeken ezt már eddig is megette, ezt bemutatjuk az alábbi szövegben, míg más területekre a jövőben kívánja kiterjeszteni. E törekvés jegyében született Józsefváros gyerekarát koncepciója. A gyerekarát önkormányzat koncepció fő céljai:

- Minden gyerek és fiatal olyan bánásmódban részesüljön a közösségben és az Önkormányzat részéről, ami tisztelőzet, igazságosságot és odafigyelést tükröz.
- Minden gyereknek és fiatalnak legyen lehetősége hallatni a hangját; szükségleteit és szempontjait a helyi szakpolitikák, programok, költségvetések és döntések kialakításakor figyelembe veszik.
- Minden gyereknek és fiatalnak legyen hozzáférése magas színvonalú szociális és önkormányzati ellátáshoz és szolgáltatáshoz
- Minden gyerek és fiatal biztonságos és tiszta környezetben nőhessen fel.

2023-ban az elsődleges fókusz az infrastrukturális fejlesztéseken és a már meglévő programok fenntartásán túl olyan programok, projektek bevezetése, amik a gyerekek részvételiességét erősítik. Az Önkormányzat szeretné bevonni a fiatalokat (egészen kicsi kortól kezdve) a döntéshozatali mechanizmusokba és hosszú távon együttműködni velük.

Gyerekbárát Kerület

Józeftváros vezetése úgy gondolja, hogy Gyerekbárát az a város, kerület, közösség, amely célul tűzi ki a gyerekek jogok érvényesítését, és ahol a gyerekek véleménye, szükségletei, szempontjai és jogai integráns részét képezik a közpolitikai programoknak, stratégiáknak és döntéseknek.

Gyermekbarát terület az, ahol a gyerekek:

biztonságban, bántalmazástól, erőszaktól védve élnek;

jó életesélyekkel indulnak, egészséges és gondoskodó környezetben nőnek fel, mind lakó-, mind társadalmi környezetüket tekintve;

tiszta, szennyezés-mentes, biztonságos környezetben nőnek fel, ahol hozzáférnek zöld felületekhez;

magas színvonalú, befogadó oktatásban és nevelésben részesülnek;

hallathatják a hangjukat és hatással lehetnek az őket érintő döntésekre;

aktívan részt vehetnek a családi, kulturális, közösségi és társas életben;

a közterületek lehetővé teszik, hogy barátaikkal találkozzanak és jól érezzék magukat;

egyenlő esélyekkel indulnak az életben, függetlenül származásuktól, vallásuktól, családi vagyoni helyzetüktől, nemüktől, identitásuktól.

Célok:

A gyerekbarátság fogalmát a szakértők gyakran túl szűken értelmezik, és kizárólag azokra a gyermekjóléti, oktatási-nevelési szolgáltatásokra vonatkoztatják, amelyek közvetlenül érintettek a feladatellátásban.

Ezzel szemben ez a koncepció arra tesz javaslatot, hogy **a gyerekbarátság szempontjai épüljenek be, illetve kerüljenek összhangba mindazon szakpolitikák és programok megfontolásaival és stratégiai céljaival, amelyek hatással vannak a gyerekek jólétére.**

Mind a családok, a közösség által biztosított gondoskodás, mind az ezt támogató tágabb környezet meghatározó a gyerekek egészséges fejlődése szempontjából. Ehhez annak felismerése szükséges, hogy a felnőttkori sikerességet, jólétet, egészséget messzemenőig meghatározza, hozzájárása volt-e a gyerekeknek a koraik években a fejlődését lehetővé tevő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz.

A jövő józsefvárosi polgárainak egészségét, karrierkilátásait, társadalmi helyzetét, aktivitását mind-mind meghatározza, hogy a jelen politikái tudnak-e ezt támogató környezetet teremteni.

Ha a kerületre a gyerekek saját perspektívájából tekintünk, az olyan hosszú távú tervezési szempontokat emel be a közpolitikákba, amelyek végső soron hozzájárulnak a fenntartható, igazságos, élhető közterek és szolgáltatások megtervezéséhez és megvalósításához.

A GYERMEKBARÁT JÓZSEFVÁROS KONCEPCIÓ VÍZIÓJA:

- Minden gyerek és fiatal olyan bánásmódban részesüljön a közösségben és az Önkormányzat részéről, ami **tiszteletet, igazságosságot és odafigyelést** tükröz.
- Minden gyerekek és fiatalnak legyen lehetősége **hallatni a hangját**; szükségleteit és szempontjait a helyi szakpolitikák, programok, költségvetések és döntések kialakításakor **vegyék figyelembe a döntéshozók.**
- Minden gyerekek és fiatalnak legyen hozzáférése a **magas színvonalú szociális és oktatási-nevelési ellátásokhoz, legyen biztosítva az esélyegyenlősége.**
- Minden gyerek és fiatal **biztonságos és tiszta környezetben** nőhessen fel.
- Minden gyerekek és fiatalnak legyen lehetősége a szabadidő, játék, közösségi élet számára **biztosított színvonalasan kialakított közterek** használatára.

Önkormányzatunknak fontos az, hogy működése közben ne okozzon kárt a gyerekeknek, fiatal felnőtteknek, hanem védje őket, és biztosítsa jogaik érvényesülését, ezért felülvizsgálta a saját Gyermekvédelmi Irányelvét (a továbbiakban: Irányelv). Az Irányelv célja, hogy biztonságot nyújtson a közösség számára azzal, hogy egyértelmű és átlátható kereteket teremti a gyerekekkel szembeni bánásmóddal, kezelésére. Szorosan ehhez kapcsolódik az önkormányzati gyerekprogramok Kockázatelemzési táblázat rendezvényekhez (Irányelv 2. sz. melléklet) dokumentum, ami annak érdekében készült el, hogy a gyerekeknek, fiatal felnőtteknek szervezett programokon biztonsággal vehessenek részt a részvevők. A programok megtervezésekor kockázatelemzést fogunk végezni, amelynek megfelelően biztonsági stratégiákat dolgozunk ki, annak érdekében, hogy mindenki megfelelő biztonsággal vehessen részt a gyerekeknek, fiatal felnőtteknek szervezett programokon.

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény kiemelten fontos cikkei a Gyerekbárát Józsefváros koncepció szempontjából

HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA (2. CIKK):

minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, függetlenül attól, hogy milyen a bőre színe, vallásos-e, mi a véleménye egy adott témában, fogyatékaik éle-síb. Ez az egyenlő bánásmód követelménye. Ha egy gyermeket valamely fentebb felsorolt tulajdonsága miatt hátrányosan megkülönböztetnek, azt diszkriminációnak nevezzük.

A GYERMEK LEGFŐBB ÉRDEKE (3. CIKK):

Átható alapelv, ami mind jogalkotási, mind eljárás jogi szempontból követelmény. Ennek az alapelvnek mind a jogalkotásban, mind a bírósági, közigazgatási eljárásban érvényesülnie kell. A gyermek mindennek felett álló érdekének elvét jogilag határoktól függetlenül minden eljárásban és döntéshozatalban kötelező alkalmazni. Az alapelvnek érvényesülnie kell a konkrét ügyek, eljárások teljes tartama alatt.

A GYERMEK ÉLETHEZ, FEJLŐDÉSHEZ VALÓ JOGA (6. CIKK):

A gyermekek velészületét és korlátozhatatlan emberi joga az élethez való jog, amely semmilyen körülmények között nem sérthető meg. Ehhez kapcsolódnak szorosban az élethez maradáshoz való jog és az emberi méltósághoz való jog. Az élethez maradáshoz való jog azt jelenti, hogy minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy gondoskodjanak róla, és biztonságos körülmények között nevelkedhessen vel. Az emberi méltósághoz való jog foglalta

magában a gyermeknek azt a jogát, hogy őt senki nem bántarja sem szóval, sem tettel. A gyermekek nem vehetők alá kínzásnak, kegyetlenkedésnek, semmilyen embertelen, megáldozó bánásmódnak.

A GYERMEK VÉLEMÉNYVILÁNTÁSHOZ VALÓ JOGA (12. CIKK):

Minden, a gyermeket érintő kérdéskörben biztosítani kell annak lehetőségét, hogy a gyermek nézetét kifejtse, valamint azt, hogy a gyermek korára és érettségére tekintettel a véleményét a döntéshozatal során figyelembe is vegyék. A gyermeknek a saját ügyekben aktív jogainak kell tekinteni.

A GYERMEKNEK JOGA VAN A ROSSZ BÁNÁSMÓD ELLENI VÉDELEMRE (19. CIKK):

A gyermekek rossz bánásmód elleni védelme magában foglalja a bánásmódok különböző fajtáit és az elhanyagolást, a gyermek-kereskedelmet és a gyermek-kihasználást minden formáját. Gyermekbántalmazás alatt értjük, ha valaki sértést okoz egy gyermeknek, vagy más ilyen cselekményekben nem akadályoz meg. A sértés lehet testi, lelki, érzelmi, erkölcsi. A bántalmazás mindig aktív magatartást feltételez, míg az elhanyagolás ezzel szemben egy passzív magatartási forma.

A GYERMEKNEK JOGA VAN A LEGJOBB EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOTHOZ (24. CIKK):

Az egészséghez való jog az jelenti, hogy államnak olyan feltételeket kell teremtenie, hogy a gyermekek egészséges körülmények között élhessenek. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a gyermekek az egészségük védelme érdekében minden fontos ellátást megkapjanak. Biztosítani kell a háziorvosi, szűkesség esetén kórházi ellátást, a védőnői gondozást, hozzáférést az egészséges élelmiszerekhez, védelmet a környezetszennyezés ellen.

A GYERMEKNEK JOGA A SZOCIÁLIS BIZTONSÁGHOZ (26. CIKK):

Az államnak olyan intézkedéseket kell hoznia, melyekkel segítséget nyújt minden gyermeknek nevelő család számára, de különösen a nehéz körülmények között nevelkedő gyermekek és családjai számára. A családtámogatási ellátások közül legismertebb a családi pótlék, mely minden gyermeket nevelő családot

megillet, de emellett számos olyan ellátási forma is létezik, melyet részoriságtól független lehet igénybe venni. Az Önkormányzat felelőssége a gyermekjóléti és szociális szolgáltatások és ellátások kapcsán a gyermekek szociális biztonságához való hozzájárulás helyi szinten.

A GYERMEKNEK OKTATÁSHOZ VALÓ JOGA (28. CIKK):

Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy egyenlő eséllyel jusson hozzá az oktatáshoz. Leggyakrabban azok a gyermekek szenvednek hátrányt az oktatáshoz való hozzáféréstben, akik valamilyen fogyatékossággal bírnak vagy kisbelsősghez tartoznak. Az állam feladata biztosítani, hogy ezeknek a hátrányos helyzetű csoportoknak a tagjai ugyanolyan eséllyel, ugyanolyan színvonalú oktatásban vehessenek részt, mint bármelyik gyermek. Ugyanakkor az oktatáshoz való jog megvalósításában az Önkormányzatnak is van felelőssége önművelő feladatokról, illetve önként vállalt oktatási-nevelési feladatok végrehajtásaként (pl.: tanodák).

A GYERMEKNEK JOGA A PIHENÉSHEZ (31. CIKK):

Minden gyermeknek joga van az öntelelő gyermekkorhoz, a pihenéshez, a játékhöz, szórakozáshoz, és hogy életkorának megfelelően részt vegyen kulturális és művelődési tevékenységekben. A pihenés a gyermekek számára ugyanolyan fontos, mint bármely más alapjog érvényesülése, hiszen hiányában mind testi, mind szellemi fejlődésük sérülhet.

Ugyanez gyereknnyelven:

HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA:

ezek a jogok mindenkit ugyanúgy megilletnek, mindegy, hogy ki vagy, hol élsz, milyen nyelven beszélsz, mi a vallásod, fű vagy lány vagy, fogyatékos-sággal élsz vagy sem, szegény vagy gazdag vagy; mindegy, hogy mit csinál vagy hisz a családod. Tilos a megkülönböztetés!

A GYERMEK LEGFŐBB ÉRDEKE:

Minden téged érintő helyzetben a felnőtteknek olyan döntést kell hozniuk, ami NEKED a legjobb. Amikor a felnőttek döntéseket hoznak, figyelembe kell venniük azt, hogy a döntéseik hogyan hatnak a gyerekekre. Az államnak garantálnia kell a gyermekek biztonságát és azt, hogy a biztonságukat szolgáló intézmények és szolgáltatások jó minőségűek legyenek.

A GYERMEK ÉLETHEZ, FEJLŐDÉSHEZ VALÓ JOGA:

Jogod van ahhoz, hogy teljes életet élj, és fejleszd a képességeidet.

A GYERMEKNEK VÉLEMÉNYVILÁNTÁSHOZ VALÓ JOGA:

Minden téged érintő ügyben jogod van elmondani a véleményedet. A felnőtteknek meg kell hallgatniuk téged, és meg kell fontolniuk, amit mondasz.

A GYERMEKNEK JOGA VAN A ROSSZ BÁNÁSMÓD ELLENI VÉDELEMRE:

Az államnak biztosítani kell a védelmed és azt, hogy senkinek nem szabad megütönnie, vagy más módon bántania téged. A felnőtteknek óvnia kell a gyerekeket mindenféle erőszakról, bántalmazástól vagy elhanyagolástól. A gyerekeket senki, még saját szüleid sem üthetik meg, vagy bántarják.

A GYERMEKNEK JOGA VAN A LEGJOBB EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOTHOZ:

Jogod van az egészséges élethez. Ez azt jelenti, hogy pl. orvosi ellátást és gyógyszerkezelést kell kapnod, ha beteg vagy. A szülődnek ügykezniük kell úgy táplálni és gondozni téged, hogy ne legyél beteg. A gazdagabb országokban előtérbe segítlenek kell a szegényebb országban élőket, hogy ez megvalósulhasson.

A GYERMEKNEK JOGA A SZOCIÁLIS BIZTONSÁGHOZ:

Ha szegényebb családban élsz, az államnak támogatnia és segítenie kell a családod.

A GYERMEKNEK OKTATÁSHOZ VALÓ JOGA:

Jogod van a tanuláshoz! Az államnak ingyenes és kötelező alapfokú iskolákat kell fenntartania. A tanárok az iskolákban csak úgy foglalkozhatnak, hogy nem sértik meg az ebben az Egyezményben felsorolt jogaidat, sem a méltóságod.

A GYERMEKNEK JOGA A PIHENÉSHEZ:

Jogod van játszani, pihenni, kulturális vagy művelődési tevékenységekben való részvételhez!

Folyamat

14

2021. augusztus - 2022. június
A Gyerekarát koncepció megírása.

2022. június - szeptember
A Gyerekarát koncepció belső véleményeztetése.

2022. szeptember
A Gyerekarát koncepció társadalmi véleményeztetése.

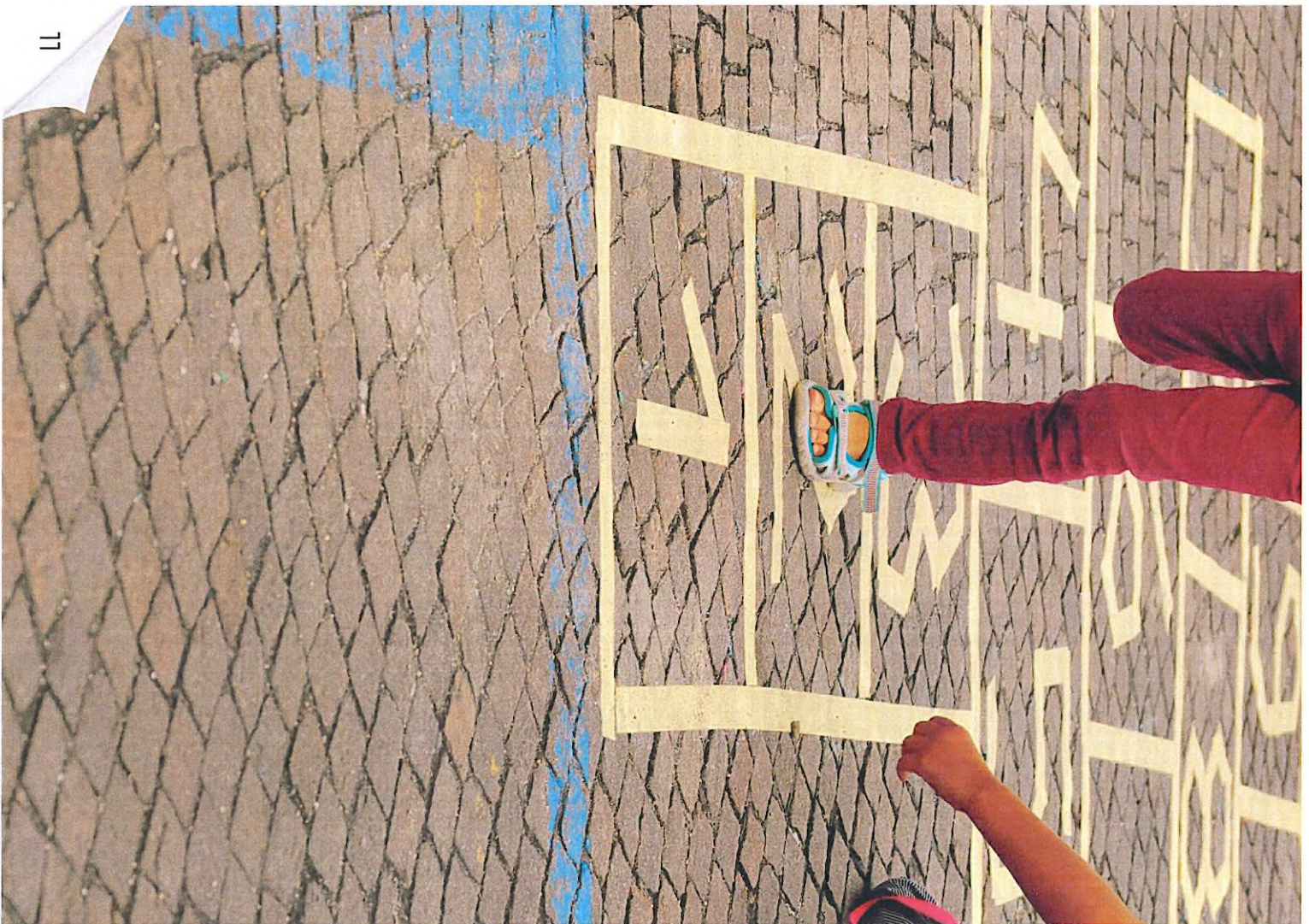
2022. szeptember
Szakmai keretkasztal a Gyerekarát koncepcióról.

2022. szeptember
A Gyerekarát koncepció véleményeztetése kerületi Gyerekek körében.

2022. november
A gyermekjogok világnapja alkalmából a koncepció Józsefváros képviselő-testülete elé kerül elfogadásra.

2022-
A Józsefvárosi Önkormányzat megvalósítja a Gyerekarát koncepciót.

Tervezett sarokpontok

A fentiek alapján a Gyerekarát Józsefváros Konceptió tervezett sarokpontjai, amik a későbbiekben részletesen kifejtésre kerülnek:

Tiszta és zöld

Élhető és játékos

Biztonságos és megtartó

Bevonó és megmozgató

Gyárapodó és okos

Egészséges és aktív

Az Intézkedési tervek a koncepció rövidtávú, 2023-2024-es vállalásait részletezik.

Tiszta és zöld: környezetbarát kerület a gyerekeink jövőjéért

A jólét, bár hosszabb életet biztosít, de nem egészségesebbet.

Az urbanizációval elkezdődött a környezetünk folyamatos szennyezése, melynek következménye, hogy szervezetünk megbetegszik. Az emberek egyre több élelmiszert, energiát és külföldi árucikkeket fogyasztanak. Ez mind azzal jár, hogy egyre több hulladék kerül a Földre. A vízminőség javítása, a levegő kémiai és biológiai szennyezettségének csökkentése fontos feladat.

A nagyvárosokban a levegőszennyezettség legfőbb okozója a közlekedés; ezen kívül a lakossági fűtés és az ipari tevékenységek is rontják a levegő minőségét.

A nagyvárosok másik jelentős problémája a zaj, mely kellemetlenséget, alvászavart okoz, egészségkárosító hatása van.[3] A hosszantartó zaj a vegetatív idegrendszert is károsítja.[4]

A megnövekedett szállítmány-koncentráció, különösen a mikrorészecskék növelik a keringési és légzőszervi megbetegedések lehetőségét. Ezzel függ össze az is, hogy immár népességének számít az asztma és az allergia.[5]

Józsefvárosban az egyik legjelentősebb az egy főre eső zöldfelületek aránya (egy főre 2,4 m² jut), és igen rosszak a légszennyezettség adatok. A légszennyezést elsősorban a közlekedés és a fűtés okozza. A szálló por éves átlag koncentrációjának csupán 5 µg/m³-rel történő csökkentése is évi 800-900 fő idő előtti meghalálózást előzne meg a fővárosban [6].

Az egészség életstílus-jelölő épülő megközelítései rámutatnak, hogy a felnőttek egészség-kiállításokat és jóléte alapvetően határozzák meg azok a környezeti tényezők, amelyeknek az egyén gyerekkorában van kitéve.

Egészségtelen, ha nincsenek árnyékot nyújtó, hűtő hatású fák, mert a nyári melegek többek közt erősen terhelik a gyerekek szervezetét.

ZÖLDFELÜLETEK KIALKOTÁSA:

Önkormányzatunk szerezte minél több zöldfelület létrehozni és zöldíteni. A Népszínház és a Kiss József utca sarkán 200 m² növénygyász és több mint 500 éves növény és cserje kapott helyet. A Káldvára téren pedig egy 400 m² pilhenpark valósult meg, közel 500 darab cserjével és éves növényvel gazdagítva, de ennek szellemiségében újul meg a Déri Miksa utca, a Somogyi Béla utca, a Práter és a Tömör utcák belső szakasza is.

A tiszta és zöld alappillért fő célja, hogy olyan környezetbarát kerületet teremtsünk, ahol a gyerekek életminősége javul és a fenebber említtett káros környezeti tényezőktől a lehető legnagyobb mértékben megóvjuk őket.

SEMIÉLETFORMÁLÁS:

Fontos a szemléletformálás kialakítása már kisgyerekkorban. Ezeknek a céloknak megfelelően Önkormányzatunk több zöld programot is megindított, ami közvetve vagy közvetlenül, de hatnak a gyerekek és fiatal felnőttek életminőségére.

A számos program és projekt közül kiemelendő a fiataloknak megindított bioklis pályázat, ami nem csak a kertépítéssel kapcsolatos, hanem vásárlásra ad lehetőséget, hanem ingyenes elméleti, gyakorlati és elősegély-nyújtási ismereteket nyújtó képzéseken is részt vehetnek a nyertesek. Az óvodások számára létrejött a Critical Csepp program, ahol óvodás gyerekek vonultak fel kismotorokkal, rollerekkel.

Az Önkormányzat által szervezett nyári napközis tábor immáron 2. éve a kerület legnagyobb összefüggő zöld területén valósul meg, az Orca kertben. Így a gyerekeknek lehetőségek van minél több időt a szabadban, fák között, a városi környezetéhez képest friss levegőn lenni.

Önkormányzatunk 2017 óta minden évben biztosítja ingyenesen a Füveskert látogatást. Kezdetben csak az általános iskola alsó tagozatos tanulói részére, majd az kibővítésre került az óvodába és bölcsődébe járó gyerekek részére is.

A legtöbb óvodába és bölcsődébe komposztládák kerültek kihelyezésre, ezzel a zöldhulladék felhasználásának arányát javítottuk.

ZÖLD OVIK:

A józsefvárosi környezetudatossági szemléletformálási koncepció egyik eleme az óvodai szemléletformálás, melynek keretében 2022 októbertől kezdve környezetudatos programok (komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés (low waste), környezetudatos közlekedés, személtelés káros hatásai) lesznek biztosítva az óvodákban.

Jelenleg józsefvárosban 5 tagóvoda (Katica tagóvoda, Meseapalota tagóvoda, Tündérkert tagóvoda, Százszorszép tagóvoda és a Székényóvoda) is viseli a „Zöld óvoda” címet, ebből három tagóvoda (Katica tagóvoda, Százszorszép tagóvoda és a Meseapalota tagóvoda) a „Mádárbarát óvoda” címet is elnyerte. Ezeknek az óvodáknak a mindennapi életben központi helyet foglal el a környezeti nevelés, a környezetudatosság, a fenntarthatóságra nevelés és a zöld szemlélet. Ennek megvalósításához pedagógiai programjukban szerepel az újratanosítás, szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelem, egészséges életmód – ahol mód és lehetőség van rá, saját kert gondozása, komposztládák használata. Mindez az óvodások életkori sajátosságait figyelembe véve, játékosan, tevékenységekbe ágyazottan valósul meg.

Kirándulásikon törekednek arra, hogy olyan megáratásokat alakítsanak ki, ami megakadályozza az élő és élettelen környezettel való hatékony együttműködést. [7] A Katica tagóvoda és a Százszorszép tagóvoda udvarán is található tanösvény, melyet az óvodák dolgozói gondoznak a gyerekekkel közösen.

ZÖLD BÖLCSIK:

Ennek mintájára szeretnénk, ha a kerületben a bölcsődék is még nagyobb hangsúlyt fektetnének a környezeti, és természetudatosságra és létrejöttének „Zöld bölcsődék”.

A „Zöld bölcsőde” kialakításához nagymeretű segítség lenne a bölcsődés gyerekek számára is elérhető magasságú magasságú eszközök beszerzése, ahol a kertészkedés, mint pedagógiai program jelenhetne meg. Jelenleg a bölcsődékben is zajlanak olyan pedagógiai programok és projektek (többek között 0-6 Felfedező Gyerek - Játékos természetudomány labor (a továbbiakban: Labor), füvészkerti látogatások, komposztládák, fűszert és virágos kertek stb.), amik elősegítik, hogy minél környezetudatosabbak és természetközeliabbak legyenek a bölcsődék.

EDULAB:

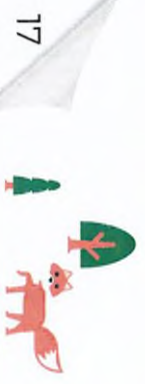
A Mini-Manó Bölcsődében „nyitott térként” működő Labor a kerületi családok, a Biztos Kezdet Gyerekházak látogató családjok számára és a közben lévő Babóca Bölcsődébe járó gyerekek számára is olyan tevékenységeket kínál fel (0-6 éves korosztály), amelyek a környezeti aktiv megismeréséhez, a gyerekeket körülvé világról való gondolkodáshoz kapcsolódnak. A tevékenységek a gyerekek szabad választásán alapulnak. A felajánlott játékok lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megvalósítására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére. A megvalósításra kerülő termékek tudományokra jellemző eljárások megközelítésének különböző lehetőségeit biztosítja, mint pl. közvetlen tapasztalatszerzésen alapuló megfigyelés, csoportosítás, összehasonlítás, szelvételezés, kísérletezés, új problémamegoldó stratégia keresése.

A Laborban különböző témájú játszóterek kerülnek kiakiktásra állandó, illetve hosszabb távon használt játékelőrekeket (magnes táblák, világítóasztal, túrkos asztal, nagytó, homokozó), melyek időről időre időszerű projektekhez készített játékelőrekeket egyszóval ki (közvetlen hatások vizsgálata az élő és életheen természetben, biológiai-környezeti megfigyeléseket leendővé tevő eszközök, vízes játékok, fény-árnyékok). A játékelőreket a gyerekek hétköznapijából, az otthoni környezetből ismert tárgyakkal egyszó ki, így a kontextuális és konstruktív tanulás összhangba kerül a gyerekek mindennapjaival.

A Labor célja nem az, hogy a gyerekek specifikus természettudományos tényeket fedezzenek fel, hanem az, hogy rácsodálkozással kérdések merüljenek fel bennük, és ezek ösztönözzék őket arra, hogy a jelenségek megfigyelését, kutatóását otthon is tovább folytassák. A folyamatosság a Labor, az intézmény és az otthon között az életmóv kívánt további fontos cél.

KÖRNYEZETBARÁT KÖZLEKEDÉS:

Nem közvetlenül, de közvetetten hat a gyerekekre, hogy megkezdődött a terület zöldfelületeinek növelése (a cél, hogy 2030-ra a terület minden pontjáról 500 m-en belül legyen elérhető közeli zöldterület). mobilitási pontok kiakiktása (kerületi területen eddig több mint 100 pont jött létre több mint 300 új kerékpárútasszal), felfutási akciók (2030-ra minden utcában legyen 1a megkezdése. Egyre több helyen van a kerületben ivókút (31 darab), nyáron palakapu (Mályás tér, Golgota tér, Tisztes utcai játszótér, Horváth Mihály tér, Gutenberg tér, Teleki tér, Kálmán tér, Losonci tér) és fókuszotabb figyelmet kap az utcák és terak takarítása, hulladékot elszállítása [8].

VÁROSFEJLESZTÉS:

Az Önkormányzatunk és Budapest Főváros Önkormányzatának közös tulajdonban lévő Rév8 Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zrt. (a továbbiakban Rév8 Zrt.) is hozzájárul, hogy a tiszta és zöld alappillértben foglalt feladatoknak a legészesebb körben megvalósulhassanak.

Jelenleg futó projektjeik reflektálnak (Losonc tér, Déri Miksa utca, Tolnai kert zöldfelület nagysága 605m², 9 új fa ültetése), Tórnó utca, Barcsó Béla utca, Krúdy Gyula utca, Mária utca, Szeszgyár utca felújítása, Szeszgyár köz létrehozása, a Vay - Áltóldi csomópont átalakítása) a zöldfelületek növelésére, a közterek kihasználtságának növelésére, játszószerzők kihelyezésével (minden korosztály számára) és a közösségi terak szervezésével pedig a funkcionális fejlesztéseken túl, a lakók igényeit is figyelembe véve járulnak hozzá, hogy a terület mindenki számára elérhető és egészséges környezetet biztosítson.

Fontos kiemelni, hogy legtöbb projektje megvalósulását a helyi lakosok bevonásával közösen hozzák létre. Kiemelendő projektje a Déri Miksa utca megújulásával minden korosztályt kielegítő közösségi tér és játszótér fog megvalósulni. A játszótér mellett egy csészaház (anonimán játékoszközöket lehet majd bérélni) épül, hogy biztonságosabb és még jobban használható legyen a közter. Ezen kívül egy közter mosdó is helyet kap az utcában, a játszótér egy része pedig kondiparkká változik.

A Tolnai kert megújításával újabb zöldfelület kerül átadásra, ahol mind a gyerekek, mind az odajáró felnőttek és idősök egyaránt tudják igényeiknek, rekreációjuknak megfelelően használni. 2018-ban indult Józsefváros klímastratégiájának kidolgozása és a hozzá kapcsolódó szemleleltormálto tevékenységek szervezése. A projekt célja – a Józsefvárosiak elképzeléseivel összhangban – egy klímabarát, közösség-centrikus, élhető és egészséges Józsefváros létrehozásához szükséges stratégia megalkotása. A Rév8 Zrt. fontos szerepet vállalt a program tervezésében, elkészítésében és a program projektmenedzsmentjében, 9

JÓZSEFVÁROS LEGSZEBB BICKLIJE:

Az Önkormányzat 2021-ben Józsefváros legszébb bicklijé VándorKupát hozott létre. Ennek mlti-célja 2023-5-ön a gyerekeknek is megérdejük a terület legszébb gyerekek kerékpárja-vándorkupa eseményét. Célja az életmóv alapú tanulás kiakiktása, mert fontos egy fenntartható, de szabadidős, rekreációs járműnek is használható közelédes mód a mindennapokban.

A Katca Bölcsőde játszókertjének felújítása során kiakiktásra került a bölcsődes kort gyerekek számára egy életkoruknak megfelelő KRESZ-park, ahol a bicklítés alapvető szabályait tanulják a gyerekek, játékos keretek között.

GAZTRÓEDUKÁCIÓ:

A hulladékigazdálkodási oktatási programokat kerületi táborainkban, iskolákban, óvodákban szeretnénk bevezetni, aminek érdekében részt veszünk az **Eredeti: Fenntartható jövő - zero-waste - gasztró-educáció gyerekeknek** programban. A program sikeressége abban rejlik, hogy nem egy hagyományos főzklubban vehetnek részt a gyerekek, hanem egy olyan programban, ahol a főzésen keresztül mind kognitívan, mind

rásképeségükben fejlődnek. A gasztronómia képes hatást gyakorolni környezetünkre, a közösségekre, hiszen a gasztronómia, az étkezés átszövi életünk minden területét. A gasztró-educáció céljai az elmélet- és tapasztalati tudás átadása egészséges, környezettudatos életmód kiakiktálásához, zero-waste szemlélet a konyhában (tudatos bevásárlás, ésszerű tervezés, élelmiszerpazarlás csökkentése stb.), képességfejlesztés és közösségi élmény nyújtása.

Minden cél adaptálódik és megfelelően reagál a VIII. kerület sajátosságaihoz. Az ETESD programjai megjelennek az „Egészséges és aktív” fejelethez tartozó feladatrendszerben, mert a tudásátadáson túl kiemelt hangsúlyt fektetnek az egészséges táplálkozásra, ami segíti a gyerekek fizikális érettségét és fejlődését.

Feladatterv

FELADAT: IVÓKUTAK SZÁMÁNAK NÖVELÉSE

Céltűzés:

Lakossági igényfelméréssel egybekötve, közösségi teret, játszótérreke, főbb utcákra, kerékpáros közlekedési útvonalak mentén ivókutak kihelyezése és működtetése.

Várható eredmény/fenntarthatóság: Ivókutak számának növekedése a kerületben, ezzel is hozzájárulva a gyerekek, fiatal felnőttek közteretjének javulásához, megfelelő mennyiségű folyadékbevitel pótlásához.

FELADAT: FÜVÉSZKERTI BELÉPŐK TÁMOGATÁSA

Céltűzés:

Jelenleg is futó projekt fenntartása és kibővítése. A tankerülettel szorosan együttműködve iskolásoknak is biztosítani az ingyenes füvészkerti belépőt.

Várható eredmény/fenntarthatóság: A kerületben élő legtöbb gyermek és fiatal ingyenesen eljut a Füvészkertbe, ami a környezeti tudatosságon túl az ismeretanyagok és természetismeret, biológia órán is hasznosulható élményszerű tanulás biztosítása.

FELADAT: ZÖLD BÖLCSŐDE PROGRAM I. ÜTEMŰ TÁMOGATÁSA

Céltűzés: A bölcsődei játszókertek területén belül a kisgyerekek számára elérhető magasságú fából készült magasságúak beszerzése, felállítása.

Várható eredmény/fenntarthatóság: A gyerekek megtanulhatják a fűszer- és konyhakerti növények valamint virágok felődesét (mag, palánta, növény, termés), gondozását, a terméseket elfogyaszthatják. A cél a természetközeli megismerési folyamatok fejlődésének elősegítése.

FELADAT: ZÖLD ÓVODÁK

Céltűzés:

További két óvoda nyert el a zöldóvoda, illetve madárbarát óvoda címet (Virágkoszoru, Pilypang), a felújítások során is a lehető legtöbb zöldfelületet hoztuk létre (pl. Napvirág tagóvoda új bejárati homlokzatának zöldítés), **Várható eredmény/fenntarthatóság:** A környezeti nevelés egyre több Józsefvárosi óvodára és óvodásra fog kiterjedni, az épített környezet is zöldülni fog.

Élhető és játékos: gyerekbarát közterek Józsefvárosban

A játékok alapvető jelentőségű a gyerekek kognitív és fizikai fejlődése és általános jóléte szempontjából. Optimális esetben a játékok az első lépés az egészséges, aktív életforma elsajátítása felé, a közösségekben élés, szolidaritás, csoportformálás készségeinek elsajátítása mellett.

Ugyanakkor a játékok jóval több, mint amit a játszóterek konvencionális tervezésekor figyelembe vesznek: szerepjátékok, kockázati játékok, dramatikus játékok, fizikai játékok, alkotó játékok.

A futás, ugrás, mászás, egyensúlyozás a gyerekek motoros készségeit és kockázat-érzékelését fejlesztik, a szerepjátékok társas és kommunikációs készségeket.

A városi környezetben felnövő gyerekeknek gyakran a napirendjük és fizikai környezetük is akadályt jelent a játékok szabad megélésében. A játékokhoz való hozzáférést ráadásul nem csak a játszóterek számában kell mérni, hanem abban is, kiszolgálják-e minden korosztályt, kreatív érdeklődést, a kerületen belüli városrészeket.

Ebből a szempontból a lakosság bevonása a zöld funkciók tervezésébe, illetve a gyerekek perspektívájának alkalmazása a városfejlesztésben minőség javulást eredményezhet.

Ugyanakkor, mint minden kerületi lakosnak, úgy a gyerekeknek is joguk van ahhoz, hogy a kerületnek nem csak a számukra kijelölt részein, hanem annak egészében játszhasznának, felfedezhessenek.

Éppen ezért idője meghatalni a kijelölt "játszóterek" logikáját, ahol a gyerekek számára az otthon-óvoda/skola-játszóter háromszögön kívül nem biztosított helyet. A gyerekekbarát infrastruktúra túllep ezen a logikán, és közterek olyan hálózataiban gondolkodik, amelyek többfunkciósak, több generációt szolgálnak ki.

JÁTSZÓTER-ELJUTÁSOK

Önkormányzatunk célja a Józsefvárosi játszóterek felújítása, kibővítése és átalakítása olyan módon, hogy az a társadalomban élő minden gyermek számára elérhető, használható és élhető legyen. A gyerekek hozzáférhető, gondozói szívesen vigyék el gyerekeiket ezekre a terekre és töltsenek ott minél több minőségi időt.

2022. január 12-én és január 27-én helyszíni bejárás keretén belül megörtént a Józsefvárosi játszóterek berendezésének és környezetének átfogó állapotfelmérése. Jelenleg 17 önkormányzati játszóter van, ezen belül 12 játszóteret fogunk felújítani és fejlesztetni. 2022 első felében karbantartási munkálatok, játszóterek biztonságossá tétele volt a cél, összesen pedig a funkciók bővítése.

A jövőben – lakossági igényeket figyelembe véve – tervezünk a meglévő párákpark és Ivókurák mellett továbbiakat kihegyezni. 2023-ra szeretnénk, ha megörténe a Mágys téren egy **vízes játszótér** kiakktása és továbbra is biztosítjuk az ingyenes fűveskertr belépőket minél több gyermek számára.

A Jászmin utcai és Tölvisi téri játszóterek pedig lakossági bevonással újulnak meg. A Tölvisi téri lakossági felmérés 2022 júniusában megörtént, a közösségi terek beakktáltak, így a felújítási munkálatok 2022 októberében megkezdődtek. A Jászmin utcai igényfelmérés 2022 novemberben zajlott le.

A **Dani Miksa utca** és a **Szecságyár köz** megújulásával létrejönnek az első játszódutók a kerületben, amik plótáként fogják működni. Amennyiben ezek a játszódutók elnyerik a lakosság és a gyerekek tetszését, megfontolandó, hogy a forgalmocsiállás miatt átalakuló utcákon további játszódutókat hozzunk létre a gyerekek és a fiatalok számára. Továbbá fontosnak tartjuk, hogy minden közterünk úgy legyen kialakítva és átalakítva, hogy az biztonságos és jól navigálható legyen a gyerekek számára.

A **Józsefvárosi Községi Népfront Zrt.** (a továbbiakban: JKN Zrt.) minden évben számos olyan programot szervez és valósít meg a kerületben, ami az itt élő gyerekek jólétét és kikapcsolódási lehetőségeit szolgálja. A kerületben több ifjúsági tér is megvalósul, ahol a gyerekek találkoznak, programokon, szakkörökön, délutáni foglalkozásokon vehetnek részt: a szabad játékok, alkotás élményét sajátíthatják el. Minden év telén kinyit a Józsefvárosi Jégpálya a Horváth Mihály téren, ahol a korcsolyázás élményén túl felhőt- és gyerekkoncertek teszik hangulatosabbá a teret. Délelőtti órák a kerületi iskolák használhatják díjlanul a pályát, ahol akár testnevelés órát is lehet tartani. A Jégpályával szorosan összekapcsolódik az adventi programisorozat, ahol fűtött kézműves faházban a gyerekek karácsonyi díszeket készíthetnek, közben gyerekeknek szóló koncertet hallgathatnak.

Józsefvárosban számos **sporthelyiség** található [10]. Ezek közül is változó, hogy melyik milyen szintet képvisel. A legmeghatározóbb egyesület a Magyar Testgyakorlók Köre (MTK). Sajnálatos módon az a tapasztalat, hogy aki egyesületi szinten sportol, nagyobb részt nem a kerületben teszi ezt. Önkormányzatunk célja, hogy támogatassuk a kerületi sportegyesületeket – pénzügyi támogatásokon túl is. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekeknek ne kelljen sokat utazniuk azért, hogy a számukra megfelelő szintű, minőségű sportolási lehetőségekhez jussanak.

Több olyan sportág is van, aminek jelenleg nincs sportegyesülete a kerületben, de egyre népszerűbb és/vagy már olimpiai sportággá is választották. Ilyen például a sportmászás, ami dinamikus feljók országunkban (idén rendezték meg az első nemzetközi sportmászó versenyt) és rendkívül népszerű minden korosztály körében. A sportág támogatására a kerületi kondiparkok mellé, boulder falakat (urban boulder) [11] tervezünk létrehozni, annak érdekében, hogy a kerületben élők szabadon tudjanak edzeni, készülni mászótermeiken kívül is anélkül, hogy más kerületbe kelljen utazniuk.

Továbbá célszavú lenne a tömegsportszertű programokat specifikusan sportágakra lebontva bővíteni és támogatni. Ilyen, már jól működő program az **onfoc** vagy az **onfocor** is.

A kerületi fiatal sportolók kitüntetéséről és a sportnak az egészségre gyakorolt hatásáról az „Égészséges és aktív” és a „Biztonságos és megtörtő” részben olvashatnak részletesen.

Minden évben megrendezzük a kerületi gyereknapot és minden nyáron biztosítjuk a gyerekek számára a táborozási lehetőséget. A **Kesztyűgyűjty** állandó programjai például hip-hop és cigánytánc oktatás, nyugdíjas pingpong, toppantó táncbáz, amelyek a kerület lakosainak biztosítják a szabadidő eltöltését. Ezen kívül rendszeres közösségi rendezvények (Nyárzáró rendezvény, Halloween party, Télzáró Karneval, Tavaszközöntrő) szervezésével ad szórakozási lehetőséget, közösségi élményt a kerületi gyerekeknek, fiataloknak, családoknak. Fontos megemlíteni, hogy a Kesztyűgyűjty belső terei teljes mértékben akadálymentesek, így a programok látogatása mozgássérült gyerekek, fiatalok vagy szülők számára is könnyen elérhetőek.

A Józsefvárosi Szociális szolgáltató és Gyermekjóléti Központhoz (a továbbiakban JSZSGV) tartozó **FIDO Kozosségi Tér** az időszakos programjai túl (például: sportnapok, rapverseny, búmmelegítési-nap) állandó programokat is kínál a kerületben élőknek. Rendszeresen van pingpong, kondi és csocsó edzés, ezeken kívül lehetőség van floorball, jászat, petanque foglalkozásokon részt venni.

A pavilon tetején található gördeszkapálya felújítása és engedélyeztetése is folyamatban van, így azt hamarosan újra használni tudják a fiatalok. Minden csütörtök délután mozgásos, ügyességi játékok vagy igény esetén társasjáték klub van. Aki az ifjúsított vagy csoportos sportolásban nem szívesen vesz részt, annak lehetősége van kézműveskedni, eljátszani festés- és rajztechnikákat, agyagozni, zene-műhelybe vagy mese-csoportba becsatlakozni, illetve filmklubban részt venni.

Azok a fiatalok, akiknek pedig segítségre van szükségük, életkorukhoz igazodva minden péntek délelőtti igénybe vehetnek segítségbeszélgetést, életrajzírást, interjús praktikák eljátszását vagy segítséget kaphat állaskeresésben. Önkormányzatunk célja, hogy a FIDO és a Kesztyűgyűjty állandó programjai a jövőben is támogassa legyereket, annak érdekében, hogy azok minél több kerületi lakoshoz eljuthassanak. Mindkét intézmény további programjai és szolgáltatásai a Biztonságos és megártó és a Bevont és megmozgató részben olvashatók.

Feladatterv

FELADAT: DANKÓ UTCAI SPORTUDVAR ÚJRAÉPÍTÉSE ÉS FEJLESZTÉSE

CÉLKITŰZÉS:

- 2023-ra a Dankó utcai sportudvart megnyitni a kerületi lakosok számára. Funkció bővítéssel (mászófal (ZigZag), focipálya, pingpong asztalok, tüzrakóhelyek stb.) egy komplex sportudvar és rekreációs hely biztosítása minden korosztály számára.

Várható eredmény/fennmarthatóság: Egy olyan hely létrehozása, amit minden kerületi intézmény, lakos szívesen használ közösségépítés, pihenés és sportolási célra. A belvárosban élő gyerekeknek, fiataloknak egy olyan hely, ahol kompenzálna lenne, hogy lakóépületekben, kertek és udvarok nélkül kell felnőniük. Szabadmozgás, közösségi élmény megélése a kerületi lakosoknak.

FELADAT: VIZES JÁTSZÓTÉR KIALAKÍTÁSA ÉS PARAKAPUK LÉTESÍTÉSE, MŰKÖDÉSTÉSE

CÉLKITŰZÉS:

- Vizes játszótér kialakítása a Mátyás téren.
- Parakapu kihelyezése a következő helyekre: FIDO Kozosségi Tér
- Lakossági igényfelméréssel egybekötve, közösségi terekre, főbb utcákra parakapuk kihelyezése és működtetése.

Várható eredmény/fennmarthatóság: Víz játékokkal felszerelt játszótér építése, annak érdekében, hogy a nyári hőségben is minél több időt tölthessenek el a szabad levegőn, játszva a gyerekek, miközben élvezik a napsütést és a hűsített játszótérrel. A vizes, saras élmények fejlesztik a gyerekeket szenzorosan, jó hatással vannak az idegrendszerük fejlődésére.

Parakapuk számának növelése a kerületben, ezzel is hozzájárulva a gyerekek, fiatal felnőttek közérzetének javulásához.

16

Biztonságos és megtartó: biztonságos otthonokban felnövő gyerekek

Biztonság alatt nem csak a vélt vagy valós közbiztonsági helyzet alakulását értjük. A biztonságérzet részét képezik mindazok a helyek és situációk, amelyekben a gyerekek biztonságban kell, hogy érezzék magukat. A szakirodalom ide sorolja a bántalmazást, online zaklatást, családon belüli erőszakot, a közúti és közlekedési biztonságot, a közbiztonsággal kapcsolatos vélekedéseket és a fiatalokat leginkább érintő kockázatok megelőzését.

A gyermekvédelem főbb céljai, területei és feladatai alapján többféle csoportosítás szerint is meghatározható.

Tágabb értelemben beletartozhat minden olyan tevékenység, amely a gyerekek ellátására és védelmére irányul, szűkebb értelemben pedig azt az állami feladatvállalást jelöli, amely hatósági eszközökkel óvja a különleges védelmet igénylő gyerekek érdekeit.

Az általános – vagy preventív – gyermekvédelem a gyerekek családban történő felnevelkedését támogatja, a veszélyeztetettség és bántalmazás megelőzésének szándékával, míg a speciális gyermekvédelem a veszélyeztetettség, bántalmazás, családból történő kiemelés és egyéb, jellemzően hatóság beavatkozását igénylő ügyekben való eljárásokat fogja össze.

A megelőzés legfontosabb területei közé az alábbiak tartoznak: összafüggésben érdekek megjelenítése egészségvédelem, családvédelem (a munkahelyi és szociális intézkedéseket is beleértve), közoktatás, kulturális értékközvetítés, bűnmegelőzés és a felnővekvő generációk védelme.[12]

JJSZGYK BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAMJAI:

A JJSZGYK, mint integrált szociális intézmény komplexitásának megfelelően, a szükségletekre reflektálva végzi a kötelezően ellátandó alap- és többletfeladatokat. Mint minden család és gyermekjóléti szolgálat, itt is több szakmai egység van. A Család- és Gyermekjóléti Központ alá tartozó Szolgáltatások szakmai egység feladatai preventív jelleggel az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők számára, valamint a gyerekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyerekek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos, speciális, illetve egyéb szolgáltatások, programok nyújtása. [13]

A JJSZGYK programjai az elsődleges (primer) preventiók, hiszen a programok célja az oksági megelőzés az eseményen résztvevő fiatalok számára, ami egy kiemekedően fontos első lépés a megelőzés szempontjából. A programok erőssége, hogy a fiatalokra fókuszál, hiszen a bűnözési aktivitás életkorhoz való kötöttsége szerint 9-10 évesen kezd el erőteljesen növekedni, így érdemes már ekkor olyan programokat biztosítani a gyerekek számára, amik ennek a bűnözési aktivitásnak a rizikóját csökkentik. [14] Ez nem zárja ki, hogy az idősebb generációnak nincs szüksége ilyen programokra, ezért nekik sokkal fókuszáltabb és célutadatosabb programokat biztosít a családsegítő, mint például pályorientációs foglalkozások, gondolkodást fejlesztő műhelyklubok.

A JJSZGYK kötelező feladatai egyike a szakmákhoz megbízási feladatok szervezése a jelzőrendszeri tagok számára. A jövőben ezeket a kötelező feladatokat még több tartalommal foglalkoztatni kell az intézmény dolgozóinak és olyan témákra foglalkoztatni, amelyek a veszélyeztetettség, bántalmazás, családból történő kiemelés és egyéb, jellemzően hatóság beavatkozását igénylő ügyekben való eljárásokat fogja össze. A JJSZGYK dolgozóinak, mint az együttműködő partnereknek tanulóknak, tudást megosztani kell (ilyen például a bántalmazás, szexuális abúzus kezelésének alternatív, eddig kevésbé ismert módszereinek ismeretése, a resztóratív technika felhasználásának lehetőségei). Még az idén megvalósul a „Traumaközpont” háromnapos ingyenes képzés, melyre ha korlátozott számban is, de a JJSZGYK munkatársain kívül szakemberek is meg lettek hívva, mivel az intézmény célja a területi gyerekekkel, családokkal kapcsolatban álló szakemberekkel való szoros együttműködés.

EGYÜTMŰKÖDÉS A RENDŐRSÉGGEL:

A JJSZGYK és a Budapesti Rendőr-Főkapitányság VIII. Kerületi Rendőrkapitánysága (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) között 2016-ban létrejött egy együttműködési megállapodás. A megállapodást a Gyvt. 17. § (1) bekezdés d. pontja alapján kötötték, mely szerint szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyerekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyerekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alapvető feladatok keretében a felsorolt intézmények, köztük a rendőrség is. A 17. § (2) bekezdése szerint a rendőrség köteles jelzéssel élni a gyerekek veszélyeztetettségének esetén a gyermekjóléti szolgálatot nyújtó szolgálatról, valamint hatósági eljárás kezdeményezni a gyerekek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyerekek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. § (2) bekezdése szerint a családok segítése érdekében veszélyeztetettség és krízishelyzet észlelő jelzőrendszer működik. A jelzőrendszer tagja a Rendőrkapitányság. A családsegítés és gyermekvédelmi feladatok ellátása, a családok segítése és a problémák felismerése, valamint a megoldások keresése csak együttműködésben lehetséges. A hatékonyabb feladatellátásához nélkülözhetetlen a hatóságokkal, köztük a rendőrséggel való együttműködés, mely a preventív egyik legfontosabb eszköze. A már kialakult probléma esetén pedig a hatékonyabb együttműködés, gyorsabb információáramlás következményeként a további káros hatások kockázata csökkenthető vagy megszüntethető.

TOVÁBBI PROGRAMOK:

Minden nyáron június 20-ától kezdve és csütörtökön az óvodai és iskolai szociális munkások a FIDO közösségi térszakai teamjével közösen szabadtéri programokat szerveznek a kerületben élő gyerekeknek. Kérdésként a FIDOban, csütörtökönként pedig egy közös programon való részvételre biztosítanak lehetőséget a gyerekeknek. Minden évben megszervezésre kerül egy egy hetes Erzsébet tábor, változó tematikára felővezve, így például emberi jogok, bűnmegelőzés vagy egészségmegőrzés-sport.

A FIDO az év minden napján (ünnepeken is) nyitva van, így az unatkozók, csellengő fiatalok bármikor betérhetnek, hogy biztonságos környezetben tölthessék el szabadidejüket.

További együttműködést kötött az Önkormányzat 2021-ben a Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellene Egyesülettel (a továbbiakban: NANE) és a PATENT Egyesülettel, melynek célja a gyerekek és a nők elleni erőszak leküzdése és az áldozatok hatékonyabb védelme érdekében való egyeztetések, alkalmazása kerületi szinten. Az információs anyagok kiállításán és promócióján túl aktívan részt vesznek a kerületi gyerektáborokban és szoros együttműködnek a JJSZGYK Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységeivel.

JÁTSZER

Az Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) 2011-ben döntött arról, hogy támogatja az Önkormányzat részvételét „Az áldozatválasztás megelőzése, áldozatsérgítés” című, TAMOP – 5.6.1-C-11/1. kódszámú pályázaton (a továbbiakban: pályázat).

Bevonó és megmozgató: a gyerekek is beleszólhatnak az őket érintő kérdésekbe

A gyerekek, fiatal felnőttek bevonására olyan, a koruknak megfelelő technikákat kidolgozására van szükség, amelyek akár a gyerekkormányzatok módszertanára, akár egyéb tudásokra alapozva tesztí lehetné a részvétel, egyben oktatva is őket arról, mire alkalmas, és mire nem a bevonás.

A gyermekjogi és részvételi foglalkozások célja, hogy megismertesse és megerősítse a gyerekeket a jogaikban és felkészítse őket a társadalomban és a közéletben való aktív részvételre és arra, hogy tudatos, cselekvő és egyenlő állampolgárai legyenek a közösségüknek. Ezen kívül ezek a programok fejlesztik a gyerekek szociális- és kulturális képességeit.

Az Önkormányzat célja, hogy kialakuljanak új **gyerekrészvételi mechanizmusok** és tovább fejlődjenek, megerősödjenek a már létező, demokratikus értékeket képviselő folyamatok a kerületben, valamint erősödjön a fiatalok bevonása helyi társadalmi ügyekbe, az önkéntesség és önszerveződés népszerűsítése körükben.

Az Önkormányzat célja továbbá a kapacitásfejlesztés és érzékenyítés a gyerekek részvételével dolgozó felnőttek, a szülők, valamint a gyerekek számára a gyerekjogi területén, a VIII. kerületi intézményi kapacitások megerősítése és a helyben dolgozó szakemberek tudásának, készségeinek fejlesztése a gyerekrészvételi elősegítése érdekében.

GYEREKRÉSZVÉTELI GYAKORLATOK:

Köznevelési, szociális, ifjúsági intézményekben hatékony gyerekrészvételi gyakorlatok kidolgozására és bevezetésére kerül sor a kerületben.

További célja a kerületnek, hogy a projekt eredményeit hasznosítsanak a felbontakozásban, csatornázódásban és a szociális munkás képzésében. Nemzetközi tudásmegosztás és diszemináció révén magas minőségű európai tudás becsatornázása a projekt megvalósításába kiemelt cél. A projekt eredményeinek megosztása további önkormányzatokkal és intézményekkel magyarországi és európai szinten elengedhetetlen feltétele a kölcsönös tudásmegosztás kiépítésének. Ezeknek a céloknak elérése érdekében sikeresen pályáztunk az Európai Biztonság által kiírt „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek” című programjának CERV 2022-CHILD című pályázatán.

2023-ban 123,261 euró támogatással (összesen 239,993 euró) kezdhet meg Önkormányzatunk a fentebb kitűzött célok megvalósítását, az alábbi konzorciumi partnerekkel: Wesley János Lelkészkepző Főiskola, Eurochild Association, Család, Gyermek, Ifjúság Közház, Egyesület, Partners for Democratic Change Hungary Partners Hungary Alapítvány.

KÖZÖSSÉGI TEREK:

Az Önkormányzatnak vannak olyan ifjúsági terei, intézmények, ahol hátrányos helyzetű vagy/és iskolából kimaradt vagy/és roma fiatalokkal foglalkoznak. A kerületben található az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Fővárosi Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Bergaó Gyermekotthona, akikkel az Önkormányzat

együttműködésben áll, így az ott élő gyerekeket be tudják vonni a kerületi eseményekbe és programokba. Az Önkormányzat legmeghatározóbb ifjúsági közösségi terei a Kesztyűgár Közösségi Ház, Zsendülő Tanoda, Fido Közösségi Tér, Gyermek Átmeneti Otthona, Családok Átmeneti Otthona [17].

A **Kesztyűgár Közösségi Házban** működik a **Mentor program** azoknak az általános és középiskolás fiataloknak, akik magántanulók lettek vagy segítségre szorultak a házi feladatok megoldásában, szeretnénk az iskolában sikerüket elérni. Altó tagozatos tanulóknak számára írás, olvasás, számtan tanítása és tanulás és gyakorlása is lehetséges. A Mentor programban főleg olyan fiatalok vesznek részt, akik társadalmi-gazdasági státuszuk miatt otthoni segítségre (főleg tanulásban) nem számíthatnak. A legtöbb gyerek esetében a fejlesztést és az iskolai megsegítést a JSZS-GYK munkatársai (szociális segítő, eszménytervező) kérik meg és delegálják a programba a gyerekeket.

A **Zsendülő Tanoda** 2020 március óta működik a kerületben. A tanoda célja azoknak a képességeknek, készségeknek a fejlesztése, melyek valamely szempontból hátrányos helyzetű fiatalok számára is biztosítják a sikeres iskolai pályafutást. A tanodás gyerekek megismerkednek különböző művészetekkel, sportokkal és megismerkednek a kerületben használt szabaddeljűkkel. A Tanoda távlati célja közé tartozik nem csak az iskolai felzárkózás, hanem a továbbtanulásra adott esély javítása, a társadalomba való beilleszkedés segítése, illetve, támogatás nyújtása annak érdekében, hogy a Tanoda oklái megállják helyüket az iskolapadból való kikerülés után is. Ilyen nevelési szándékot szolgáltatnak a játékos agyazott foglalkoztatások, a nem formális tanulási módszerek, illetve az ünnepekhez tartozó

előkészületek, hagyományok ápolása is. A sikeres gyerek életét megáldozóhoz bevonják a szülők és családi programok szervezésével.

A **Tanoda programjai közé tartoznak még kirándulások és nyári táboroztatás is. A Zsendülő Tanoda által támogatott gyerekek számára a felzárkózás, kompetencia- és készségfejlesztés, a programokon való részvétel, valamint az étkészé ingyenes.**

A **Fido Ifjúsági Központ** 2014 óta működik a kerületben a JSZS-GYK fenntartásában. Az ifjúsági tér célja a Magdolna negyedben (nem kizárólagosan, de ez a negyed szegregált és szegregációval veszélyeztetett terület a kerületben) élő gyerekek, fiatalok és családok bevonása egy közösséggé. Feladatuk a célcsoportba tartozó fiatalok szabadidős foglalkoztatása, szakmai segítése, kulturális, mentális és érzelmi támogatása a közösségi térben. A tervezett szolgáltatások a célcsoport igényeire, szükségleteire reflektálnak, azokhoz szorosan illeszkednek.

A **Gyermek Átmeneti Otthonában és a Családok Átmeneti Otthonában** élő fiatalok megáldozása és közösségi életbe való bevonása célja az Önkormányzatnak, tesztük ezt a területen emelték ifjúsági tereken létrejövő programokba és közösségi élet színtereibe történő bevonással.

Az iskolákon és óvodákon túl (ahol felülreprezentáltak a kerületi sajátosságai) miatt a hátrányos helyzetű és roma tanulók, gyerekek az Önkormányzat által fenntartott ifjúsági terekbe járó fiatalok bevonása is célja a részvételi projektnak. Ennek megvalósulását abban látjuk, hogy az ott dolgozó mentorok, tanodai dolgozók, szociális segítő, akik napi kapcsolatban vannak a fiatalokkal, segítik a gyerekek bevonását és döntéshozatali szándékukat, így biztosítva azt, hogy azok a hátrányos helyzetű és roma fiatalok is

másodszorban olyan önkéntes lehetőségek biztosításával, amikre akár a kötelezően letöltendő iska közösségi szolgálat keretében is elvégezhetnek a kerületi fiatalok.

- > cel. minel szelesebb kornhoz elerni,

- **gyerekek bevonása a helyi újság szerkesztésbe, fiatalokat médiakialakítás – gyerekvonatok biztositása, illetve olyan mentorprogram felallitasa, ahol a gyerekek aktivan vehetnek részt az újságírásban és annak szerkesztésben (féléls):**
 önkormányzat kommunikációs

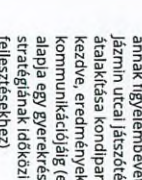
- szakmai partnerekkel együttműködve az óvodáskorú gyermekek és őket ellátó pedagógusok képzése a gyermekresztvéltetésre, döntéshozatali mechanizmusra és a jogalk és

- A jövőben több mentor programot is ki fogunk alakítani, amik főleg a tanulástámogatásból és a közösségben való részvételről fog fókuszálni.

elsősorban a saját életkörülményeikből, saját helyzetükből indul ki és innen tágul egyre szélesebbre. Ezzel ellentétben döntéshozók az általános felől

Natalia először kimévelt, fejlesztésének lehetőségeit, addig a fiatalok a saját elektrükknél zajló dolgokat látják meg hamarabb és a rájuk vonatkozó döntések kivételre kíváncsiak. Ez az oka, hogy az ifjúság részvétele különbözik a társadalmi

a döntéshozók nagy egységben lájtak, fiatalok, elektorikumnyevit, fejlesztésének lementőgét, addig a fiatalok a saját életükben zájlo, dolgokat lájták meg hamarabb és a rájuk vonatkozó döntések kivételre kiváltak. Ez az oka, hogy az ifjúság részvételét kulcsbábba a társadalmi részvételről. Amíg az önkormányzat addig a társadalmi részvételre fókuszál, ezennél az ifjúsági részvételre is szeretne odafigyeln, első körben képzésekkel,

másodszorban olyan önkéntes
lehetőségek biztosításával, amiket
akár a kötelezően letöltendő iskola
közösségi szolgálat keretében is
elvégezhetnek a kerületi fiatalok.

Ezek a kompetenciák a kommunikációs vagy interperszonalis készségek, a konfliktuskezelés, együttműködés, kreatív gondolkodás, kritikai gondolkodás, döntéshozzáértel empátikus készség, érzelmi intelligencia, tiszteltel, teletőség, például az önbiolizáció. Egy minimális órák közösségi tanulási projekt si a fenti kompetenciák színe mindnyáknak észlelnél szignifikáns növekedés.

KERÜLETI TÁBOROK:
A kerületi táboraink tematikáját a területi jogi és demokratikus szertartékok és a demokratikus

segít abban, hogy egy gyerek biztonságban és boldogan élhessen. A gyerekeknek és fiataloknak fontos tudniuk, hogy minden olyan alapemberi joggal rendelkezzen, ami minden embert születésénél fogva megillet. Ezen túlmenően arról is

segít abban, hogy egy gyerek biztonságban és boldogan élhessen. A gyerekeknek és fiataloknak fontos tudniuk, hogy minden olyan alapemberi joggal rendelkezzen, ami minden embert születésénél fogva megillet. Ezen túlmenően arról is

[illegible]

Feladatterv

FELADAT: CERV-2022 CHILD GYEREKEK RÉSZVÉTELÉNEK ELŐSEGÍTÉSE ÉS TÁMOGATÁSA PROJEKT

Célkitűzés: Aki kijelölnek ki új gyermekrésztvevői mechanizmusok, tovább fejlődjenek a már meglévő demokratikus értéket képviselő folyamatok, erősödjen a fiatalok bevonása a helyi társadalmi és politikai ügyekbe, erősödjen az önkéntesség és az önszerveződés népszerűsítése a fiatalok körében.

Várható eredmény/fenntarthatóság:

- Gyerekből kerakasztal létrejötte
- Jólsevárosi fiatalok Tanácsának létrejötte
- Résztvevői költségvetéshez gyermekrésztvevői mechanizmus kialakulása
- online és offline gyerekkonzultációs eszközök kialakulása
- mentorálási program elindulása
- helyi újság mentorálási program elindulása
- Gyereklégi és bevonást erősítő nyári tábor
- Kisebbségek számára adaptált bevonást erősítő módszertan elkészítése és bevezetése területi intézményekben
- részletes módszertani publikáció a gyerekrésztvevői folyamatokról önkormányzati szempontból
- helyi közösségi akciók fiatalok bevonásával

Gyarapodó és okos: magas színvonalú oktatáshoz való hozzáférés

AA Józsefvárosi Gyerekek Körében magas a lemorzsolódás, a kompetenciamegfelelően – bár nagy szórással, de – gyakran az országos átlag alatt szerepelnek, a kerületi oktatási-nevelési intézményekből való elvándorlás és ezzel együtt a szegregáció spontán kialakulásának kockázata szintén magas. Miliközben a közoktatás biztosítása nem önkormányzati feladat, olyan kezdeményezésekre van szükség, amelyek a fenti folyamatoknak legalább ellen tartanak, vagy ellensúlyozzák azokat.

Fenntartóként elsősorban az óvodás korosztály oktatási/nevelési körülményeire van közvetlen hatásunk, jelenleg is zajlik egy Európa Unió támogatással ellátott óvodai fejlesztés, a Befogadó Óvodák program. A civil szervezetek és az önkormányzat összefogásával futó projekt célja egy olyan fenntartható integrációs modell és inkluzív óvodarendszer kialakítása, ami az óvodapedagógiai szemlélet és módszertan megújításával minden gyermek fejlődését támogatja és képes kompetenciáit a társadalmi és etnikai hátrányokat

A célcsoport az óvodai szakembereken és dolgozókon túl a kerületi önkormányzati óvodákba járó gyerekek és rajtuk keresztül a családjaik. A szülőket is bevonó rendszeres fórumok, minden óvodában felállított inkluzív szemléletet erősítő fejlesztői csapatok, és a civil szervezetekkel való együttműködés mind ezt a célt szolgálják.

BEFOGADÓ OVIK:

A **Befogadó Óvodák** programhoz kapcsolódva különleges, országosan is egyedülálló szakmai programfejlesztéseket indítottunk el: ezek a fejlesztések egyeztetve a Józsefvárosi Óvodákok mindegyike komoly készségfejlesztést kapjon, és azt, hogy a Józsefvárosiakat meggyőzzük arról: itt helyben is magas színvonalú óvodai nevelést, odafigyelést és szeretetet kapnak a gyerekek. Néhány program:

A kerület minden óvodájában, minden nagycsoportos számára elérhetővé tesszük az **angol nyelvvel történő ismerkedést**. (Ez eddig csak néhány óvodában volt elérhető, térítési díj ellenében.) A fejlesztést a legmodernebb tanulási módszerekkel, élménypedagógiai keretben működtetjük, a szolgáltatás biztosításához saját óvodánk munkatársait fejlesztjük: ők kapnak felkészítést, hogy angol nyelvű foglalkozásokat tudjanak tartani. A szolgáltatást egységesen minden Józsefvárosi nagycsoportosnak biztosítjuk. Az óvodapedagógusok megölő (és fejlesztendő) nyelvtudására építünk, nyelvpolitikát tudunk adni azoknak, akiknek a nyelvtudása megfelelő, és egy fontos tudást azoknak, akiknek még nem.

Az országban először **büvész-programot** indítottunk a Napvirág (korábban Gyere-Virág) Tagóvodában. A büvészet együtt meglehető közös varázsa, a játék és az élmények egy olyan nemzetközi nyelv, amely megkönyíthatja az itt élő eltérő háttérűl érkező gyerekeknek a közösségé követséjét. A programot az egyik legnevesebb büvész, sokszoros magyar bajnok mentorálja. A program a kerület történelmi múltjára épít, hiszen innen származik Rodolfo, világhírű magyar büvész.

A német kormány kulturális intézete, a Goethe Intézet szakmai segítségével **német nyelvű program** indult a Csodasziget Tagóvodában, amely a legmodernebb tanulási-módszertani tudásokat használja fel.

A Virágkioszorú Tagóvodában egy új program, a **Minicraft-program**

került bevezetésre, ami a felülis eszközhasználat elemét ötvözi a hagyományos óvodai neveléssel.

Az angol élménypedagógiai foglalkozásokra 2022. évben bruttó 8.700.800 Ft-ot biztosítottunk, míg 2023. évre 24.486.400,- Ft-ot és 2024. évre 19.955.200,- Ft-ot. Továbbá 2.143.000 Ft-ot biztosítottunk a Csodasziget Tagóvodában az óvodapedagógusok részére német nyelvű pótlékra. A nagycsoportos óvodások oviuszáson vesznek részt (2022 őszétől a Nemzeti Köznevelési Egyetem uszodájába mennek az óvodások busszal. Heti 4 napra van a 11 tagóvoda beosztva 9:30 és 12 óra között). Kirándulások és kulturális intézmények látogatására (például állatkerti látogatásra, reptérre, Vadászparkba, Vadászkiállításra mennek a gyerekek). Gyerekek színházjegy-vámogatására (Jóka téri Babaszínház), a tagóvodákban, helyben színházi előadások megrendezésére (pl. Majoroka bábszínház) az önkormányzat a 2022/2023-as nevelési évben is lehetőséget biztosít. Továbbá lehetőség van fűveszkerti látogatásokra, ingyenes délutáni szakkörökre (Bozsis focli, Zumbini, Balett, Kosárlabda, Kick-box).

2022. őszétől került bevezetésre az az önkormányzati támogatás, ami lehetővé teszi ad arra, hogy azok a gyerekek is járassanak ezeket a külön foglalkozásokra, akiknek a szülei nem engedhetik meg maguknak ennek a finanszírozását) további 10.000.000 forintot fordítottunk.

A szolgáltatásfejlesztés mellett komoly infrastrukturális felújításokat is tervezünk, a forrás nagyobb részben a Napvirág (korábban Gyerekvirág) és a Varunk Rád tagóvodák felújítására, kisebb részben pedig a Tündérvirág, Virágkioszorú, Százszorszép tagóvódákra szánjuk.

KESZTÜGVÁR KÖZÖSSÉGI HÁZ:

2008-ban nyitotta meg kaput az önkormányzat által fenntartott **Kesztyűvár Közösségi Ház**, ahol gyerekeknek szóló programok és klubok várják a fiatalokat. A Közösségi Ház elsődleges célja a Magdolna negyben élő családoknak, közösségeknek lehetőséget biztosítani a tartalmas kapcsolódáshoz, találáshoz, valamint kulturált szórakozáshoz. Az állandó programjainkon túl (például pingpong és box edzés, hip hop és cigánytánc tanítás) a kerületi nyári napközis táborokat is ők szervezik és bonyolítják le a kerületben élő gyerekeknek. A Közösségi Házon belül megvalósulóak a **Mentor program**, **Zsendülő Tanoda és a Fokusz Közösségi Tér** – minden szolgáltatáson ingyenesen vehetnek részt a gyerekek, kamaszok és fiatal felnőttek.

A **Praktikus mentor program** azoknak az általános, és középiskolás tanulóknak szól, akiknek szükségük van például korrepetálásra, tanulástámogatásra, érettségire való felkészülésre. A hét minden napján igénybe lehet venni a szolgáltatást, ahol segítőkész egyetemisták, pedagógusok, óraadó tanárok és önkéntesek foglalkoznak a gyerekekkel. Nyáron lehetőség van pótvizsgára felkészülésre is. A program nagy hangsúlyt fektet a szülői bevonásra is. Rendszeresen a „szülői értekezletek”, beszélgetések segítségnyújtás, edukáció és a szülői kompetenciák javítása érdekében.

Handwritten signature and the number 25.

A Fokusz Körösségi Tér a kora
prevenációs programjával. Kifejezetten 0-3 éves korú gyerekeknek és őket nevelő családjuk számára működött 2018 óta. Számos olyan programjuk van, ami közvetlenül és közvetlenül is hatnak egy csecsemő életére. A gyereket nevelő szülőknek lehetősége van álláskeresésre, varrni tanulni, előadásokat hallgani, pihenni, miközben gyerekekre szakképzett gyereklelgyejeleik végzik. A babákban képzett gyógypedagógus végzet állapotlemleréseket, tanácsadást és szükség esetén elvégzi a keltő fejlesztést.

A Biztos Kezdet Gyerekház biztosítja a gyerekek számára a képesség- kibontakoztató foglalkozást, állapotfelmérést, fejlesztést. A szülőknek a gyerekekkel együtt történő részvételét a foglalkozásokon, a szülők számára személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programokat, közösségi rendezvényeket valósít meg. A helyi szükségleteknek megfelelően a szülők részére védőnői, orvosi, dietetikus, egyéb külső meghívott szakemberek által tanácsadásokat biztosít. Szülői csoportos beszélgetéseket szervez, illetve konzultációs lehetőséget biztosít. Különböző módszerek alkalmazásával segít a szülőknek, hogy visszajelzéseket kapjanak a gyerekekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről.

Az igénybevétele feltétele, hogy a család a VIII. kerületben éljen. A Gyerekházat 0-3 éves korú, intézménybe nem járó gyerek és szülője vagy nagykorú kisértője látogathatja. A megjelenés önkéntes, a szolgáltatások pedig ingyenesek.

Főbb szolgáltatások és tevékenységek a **Biztos Kezdet Gyerekházban**: szabad játéktevékenység, társas biztonság, irányított foglalkozások, születésnapok megünneplése, aktuális ünnepek megartása, szülői fórumok, háztartási ismeretek, családi nyaralások Magyarán, számítógép és internet használat és ügyintézés, szülői számára, könyv és eszköz (légzőfigyelő, babakocsi stb.) kölcsönzési lehetőség, csere-bere

nap, gyereknap megszervezése.

Szakemberek meghívásával segítik a szülők képzését, a gyerekek elmaradásának feltárását, a szakemberrel fejlesztési lehetőségek megismerését. A védőnő, a gyermekorvos, a pszichológus, a dietetikus és a dietetikus az általános tájékoztatásról egyéni tanácsadást is tart, szükség szerint felméri a gyerekek állapotát, és megfelfelfő szakemberhez irányítja a családot. A Biztos Kezdet Gyerekház alapvető célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyerekek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő preventív szolgáltatás biztosítása. [18]

ÖSZTÖNDÍJAK

Az intézményi segítségként túl az Önkormányzat további támogatásokat is biztosít a kerületben élő fiatalok számára. Ilyenek a **Balogh Páci ösztöndíj**, **Bursa Hungaria** (aminek összegét 2022/2023-as tanévben 15000 forintra emelte az önkormányzat) vagy a nyári diákunka lehetőség, tanterv adományok, iskolakezdési támogatás.

2022-ben elkezdtek az olvasás népszerűsítést a kerületben. Első körben a FIDO Körösségi téren hoztuk létre egy **gyerek könyvmegálló**, ahonnan a kerületi gyerekek szabadon választhatnak maguknak olyan könyvet, amelyet szívesen olvasnának, illetve ők maguk is helyezhetnek ki könyvet. Azoknak, akik nem szeretnének hazavinni a

könyvet, lehetőségük van a FIDO-ban olvasni azokat. A könyveket első körben adományokból szerzik be, a könyvmegállót pedig Benedek Elek születésnapján, a népmese napján adtuk át. Ezzel ösztönözve **mesélő verseny** indultunk – minden korosztály számára. A díjazott mesék a kerületi játszótereken, infopontokon és a helyi újságban jelennek meg. A játszóterinket kifestve megalkotjuk a meséséket. 8 kerületi játszóter évről-évre bejárható az **újaját fejlesztő meséséte**, aminek célja a mesékkel való megismerkedés, a családi kötődések erősítése és a testmozgás népszerűsítése egyetemesen. A sála kifestéssel körbejárjuk másfél-két órát vesz igénybe, de részleteken is teljesíthető. A meséséta útvonal az olvasást népszerűsítő honlapon (https://meses.jozsefvaros.hu) található meg. Idén ősszel ezeken a tereken mesélőelvasásokat szerveztünk, valamint a Szabó Eván könyvtár gyerektársuljával szorosabb kapcsolatot építettünk ki.

ÓVODAFELJÁRÁSOK

Az Önkormányzat elkötelezett abban, hogy a kerületi jelenlegi és leendő szülők, valamint gyerekek szívesen válasszák a kerületi óvodákat és méltányos szék környezetben folytasson a gyerekek kora fejlesztése-nevelése.

A jószemélyi Önkormányzat 11 tagóvodája különböző állapotban van eltérő fejlesztéssel rendelkezik. A kerületi ezrt fejlesztési keretet határozt meg a rosszabb helyzetű óvodák minőségfejlesztésére, melyek a Magolna-, Losonc- és az Országy-negyedben találhatók. Két fontos célja van a beavatkozásoknak: a fenntartáshoz szükséges műszaki karbantartások elvégzése és az intézmények külső-belső megújításának vonzóbbá tétele. Az önkormányzat a tervezésbe bevonja a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem diákeit, akik felmérést készítettek. Az óvodapedagógusokkal, szülőkkel, gyerekekkel és más érintettekkel karöltve feladták az adott intézmény problémáit és lehetőségeit.

2023-RA TERVEZETT ÓVODAI BERTHÁZÁSOK, FELJÁRÁSOK

Napvirág (volt Gyerekvívrag) Tagóvoda felújítás: Az udvar az óvoda egyik legfontosabb területe, ennek ellenére jelenleg nincs jó állapotban. Egyes játékok és az udvar burkolatának nagy része cseréire szorul, valamint a rendelkezésre álló tér nincs okosan és optimálisan kihasználva. Az udvar az óvoda környékén sétálók számára teljesen bejárható, így sokat számít az intézmény megújításában. A burkolás során sor kerül az udvar vonzóvá tételére, a burkolatok cseréjére, növények telepítésére, játékok felújítására továbbá külön támogatásból vízföld pálya kialakítására.

- Főbb műszaki tartalom:
- Terasz átalakítása, újra burkolása
 - Kerti játékok felújítása
 - Kapu áthelyezése a bejárás optimalizálásnak érdekében
 - Új tárolóépület kialakítása
 - Jelenleg a belső teraszt fémrács veszi körül, melynek elbontása szintén hozzájárul egy vonzóbb, barátságosabb arcuathoz is
 - Fák és cserjék telepítése
 - Öntözőrendszer kialakítása
 - Új kültéri burkolat az udvaron (mulcs, öntött gum, kavics, homok)
 - Biztonsági- és életvédelmi rendszer kiépítése

Szászország Tagóvoda felújítás: Jelenleg állapotban az óvoda kielégítő módon működik, azonban számos felvetés, probléma, ötlet érkezett a felmérés során, melyek megvalósítása az óvoda attraktívabb megjelenéséhez vezet.

- Főbb műszaki tartalom:
- A két épület összekötése
 - Udvar felújítása
 - Rendszeres bejárati kialakítása
 - Udvari játékok modernizálása
 - Hátsó tülzi vizuális hatásként csökkenése és egy új játszó-mászófal kialakítása
 - Meglévő óvodáépület felújítása, modernizálása

Várunk Rád Tagóvoda felújítás: Az óvoda a Csobánk utcából közelíthető meg, az udvarra az épületen átsétálva, egy hatós ajtón jutunk. A főépület és a teraszon keresztül elérhető különálló épület (gondnokokház) sok funkciót felöl, azonban ezek elhelyezkedése nem optimális és nincsen a pedagógusok számára fenntartott nevelőszoba. Cél a jelenlegi tér átszervezésével a funkciók megartása, valamint nevelőszoba, fejlesztő szobák és szobák kialakítása. Ugyancsak feladat a homlokzat ártógó újragondolása. A műszaki megújítás mellett kifejezett igény volt annak humanizálása, hívogató, barátságos megújítása.

- Főbb műszaki tartalom:
- Gondnokokház átalakítása nevelőterületi szobává
 - Nevelői előző, vezetői iroda, óvodai szoba, fejlesztő szobák és a szobák átalakítása térszervezéssel
 - Homlokzat áttervezése hívogató és barátságos hangulatot közvetítve

Tündérvár Tagóvoda felújítás: A Tündérvár óvoda klasszikus kapunáljól érhető el. A csoportszobák szintje és az utcaszint között jelentős szintkülönbség van, jelenleg az akadálymentes megközelítés nem megoldott. A fő problémát a gyerekek kerbe vezető útonálának kereszteződése jelenti az utcáról érkező, még nem ellenőrzött forgalommal.

- Főbb műszaki tartalom:
- A homlokzat felújítása
 - rácscok helyett biztonsági üvegezés
 - PVC ereszcsonna cseréje rétre
 - új óvodafeljár és záslátartó
 - Gyengeáram kábelrelek és dobozainak rejtett vezetése
 - világítás integrálása a kapunáljba
 - A bejárat és beléptetőrendszer javítása
 - külső kapu megújítása és nyithatóvá tétel
 - közvetlen bejárati kapuhoz kapcsolható ellenőrzött beléptetés kóddal és távnyitással
 - a nyitható kapu képi- és hangszektorterése a belépti egységgel
 - tájékoztatás és dekorálás

Feladatterv

FELADAT: MÚZEUMPEDAGÓGIA

Céltűzés:

Kerületben élő óvodásoknak és iskolásoknak, óvodán és iskolán kívüli tudásátadás és ismeretterjesztés, játékos módon.

Havonta legalább egy múzeumpedagógiai foglalkozás.

Várható eredmény/fenntarthatóság: Olyan generáció nevelése, amelynek tagjai a múlt tárgyi és szellemi örökségét megbecsülő, a társadalmi problémák iránt érzékeny, művészetek iránt nyitott, múzeumi látogatók lesznek.

FELADAT: OLVASÁS NÉPSZERŰSÍTÉSE

Céltűzés:

Olvasás népszerűsítése minden korosztály számára. Újabb Gyerek Könyvmegállók létrehozása, rendszeres mesefelolvasás a játszóterein. Kerületi fiataloknak könyvasarlás vagy könyvasarlási utavány ajándékozása tanév végén. Új mesék kihelyezése közterekre és Infopontjainkra.

Várható eredmény/fenntarthatóság: Nő a kerületben olvasni szerető gyerekek, fiatalok, fiatal felnőttek száma. Az olvasás révén komplex módon fejlődnek, nemcsak a tanulásban, de a személyiségükben is. Az olvasás fejleszt a gondolkodást, koncentrációt, kreativitás, kifejezőkészséget és a képzelőerőt. Ezek a képességek és készségek hosszú távon elengedhetetlenek.

FELADAT: ÓVODAI BÉRÜHÁZÁSOK

Céltűzés: Kerületi óvodák vonzóbbá, szebbé tétele.

Várható eredmény/fenntarthatóság: Felújításra kerül a Napvirág, a Százszorszép, a Várunk rád és a Tündérkert tagóvoda

Egészséges és aktív: a Józsefvárosi gyerekek egészségéért

Az egészség társadalmi meghatározói nagyon sokféle lehetnek, ilyenek például az általános életkörülmények, oktatás, táplálkozás, környezet és pszichoszociális környezet.[19] Az, hogy mit tekintünk egészségnek vagy betegségnek, függ a kor szellemétől is. Régebben voltak olyan betegségek, amiket akkor még nem tartottak annak. Például, ha az ember idegkimerültségben szenvedett, azt mondták rá, hogy lusta. Ha a gyermeknek ételmiszer-érzékenysége volt, akkor nem volt egyéb baja, mint az, hogy finnyás.[20]

A testmozgás és az egészséges táplálkozás fontos az egészségünk megőrzéséhez. A rendszeres mozgás segít megelőzni az elhízást, csökkent a vérnyomást, megőrzi a cukorbetegség kialakulását, javítja a hangulatunkat, állóképességünket és jó hatással van az anyagcserénkire. A friss zöldség fogyasztása segít a belek működését, mely megkönnyíti, hogy a mérgező anyagok felszívódjanak a szervezetünkben. Az életmód megváltoztatásával nagyon jó eredményeket lehet elérni egészségünk terén.[21] A társadalom feladata, hogy mindenkinek legyen esélye legyen az egészségre. A közösségeknek gondoskodniuk kell az egészségről és el kell érni, hogy az egészséges életmód meghatározó értérend legyen. Természetesen arról sem szabad megfeledkezni, hogy az ember saját maga is felelős egészségügyi helyzetének alakulásáról.[22]

A kerület szempontjából fontos megemlíteni a szociális helyzetet, mint egészséget befolyásoló tényezőt. Ilyenek: a megfelelő életmód, békében éles, megfelelő lakáskörülmények, oktatás, jövedelem, stabil ökológiai rendszer, fenntartható erőforrás, társadalmi igazságosság és egyenlőség. Ha ezek nem megfelelően vannak biztosítva az egyén számára, akkor nem beszélhetünk teljes egészségről.[23] A nehéz anyagi helyzetben lévő embereknek állami vagy önkormányzati forrásból finanszírozott pénzügyi vagy természetbeni juttatásokra támaszkodhatnak. A politikai légkör is erős hatással van az állampolitikai egészségére. Minél nagyobb a biztonság- és szabadságérzet az egyénnek, annál ritkábban fordul az ember egészségkárosító szerekhez, ezáltal könnyebben kerülhetők el a devianciáris viselkedések megjelenése.

Az egészségesebb gyerekek megteremtéséhez különösen fontos, hogy kialakít-e az Önkormányzat olyan környezetet, amely az egészséget támogató tevékenységekre ösztönöz. Ezért a városfejlesztési beavatkozásoknál fontos szempont, hogy mennyiben támogatják azok a gyerekek szabad levegőn történő mozgását. Ezen túlmenően azonban a Józsefvárosi gyerekek egészségét a szegénységből származó környezeti kockázatok is károsíthatják. Itt egyrészt a szociális támogatások folyamatos szinten tartására és emelésére (gyerekotlakási támogatás, születési támogatás stb.), másrészt az egészséges étkezés, egészséghez kapcsolódó gyakorlatok (fogmosás, higiénia, megelőzés) és tájékozódás támogatására van szükség.

ALLERGIA MEGELŐZÉSE:

Az Önkormányzat nagy figyelmet fordít az allergiás gyerekek ellátására. Többek között minden Önkormányzat által fenntartott intézményben tájékoztató és elemző tanfolyamot szerveztünk, illetve 2022-ben minden olyan önkormányzati intézménybe (összesen 29 intézmény) két darab elemzőt injekciót (autonjektort) juttatunk el, ahol gyerekekkel és fiatalokkal foglalkoznak – 2023-ra ezt minden kerületi intézményre kibővítjük, fenntartóktól függetlenül. Az életmentő injekció szarvasoságit ideje egy év, ezért fontos a kezdeményezés hosszú távú fenntartása. A gyógyszer beadásának menetét érdemes fél évente gyakorolni, hogy éles helyzetben ne okozzon problémát, ezért lehetőséget fogunk teremteni a tréningek ismétlésére.

MENTÁLHIGIÉNÉ:

A JSZSZGYK-hoz tartozó mentálhigiénés csoport (pszichológusok, gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok) ingyenes segítséget nyújt a kerületi gyerekeknek pszichológiai, fejlesztő- és gyógypedagógiai szolgáltatásokkal, illetve családterápiával és család Konzultáció alkalmak biztosításával. Minden kerületi gyereket, akinek nincs lehetősége (például várdlista miatt) vagy sokkal több segítségre van szüksége, mint amit az óvodájuk, iskolájuk vagy a Pedagógiai Szakszolgálat tud nyújtani, a fizetős fejlesztéseket pedig nem tudják megfizetni, szívesen fogadják. Emellett ők látják el a Családok Almenet Otthonában és a Gyermekek Almenet Otthonában élő pszichés és kognitív fejlesztést is. A mentálhigiénés csoport között az óvodai- és iskolai szociális segítőkkel előadásokat tart az érdeklődő iskolai pedagógusoknak az önértéssel, iskolai erőszaktól. Az előadásokon kívül kisebb csoportokban foglalkoznak a pedagógusokkal, az eddigi foglalkozás igen kedvező volt.

A segítő szakemberek munkáját segítő csoportos szupervíziót biztosít számukra az intézmény vezetője, tekintettel a munkájuk nehézségeire, mely nagy mentális igénybevételt jelent. A munkatársak szükség esetén egyéni szupervízióban is részesülhetnek.

SAKPCSZICHOLOGUS:

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődékben (a továbbiakban: JEB) a kisgyerekek magas színvonalú gondozása és nevelése mellett az ellátás minőségének folyamatos javítása érdekében tanácsadó szakpszichológusi szolgáltatás vehető igénybe. A pszichológus munkájával támogatja mind a bölcsődébe járó családokat, mind a bölcsődében dolgozó szakembereket. A családok támogatása egyéni és csoportos tanácsadás, a bölcsődéi dolgozók segítése személyiségfejlesztő és eszmeforgató csoportok formájában történik. A program előre meghatározott időszakokban a JEB szakmai szervezeti egységében működik.

BÖLCSDÉK:

A JEB biztosít integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációs lehetőséget is, melynek keretében a kora gyermekkori pszichológiai alapú szabályozási nehézségek, a regulációs zavarok úgy, mint túlzott nyugtalanság, sírás, alvás-évesi és étkezési zavarok kezelése, illetve enyhítése érdekében konzultációs szolgáltatás vehető igénybe. A konzultáció célja a problémák mielőbbi felismerése és segítségnyújtás a család egészének a nehézségek fókuszálásának megelőzésében. A konzultans segít abban, hogy a regulációs zavarok mérséklődjenek, megszűnjenek, a szülők és a gyerek átlete könnyebbé váljon. A szolgáltatást a JEB-nél egy fő biztosítja, előjegyzéssel vehető igénybe.

A JEB keretében vehető igénybe a kerületben élő családok számára az otthoni gyermekgondozás szolgáltatás is az arra rászoruló családoknak, különösen iker szülés esetén, vagy amennyiben a család igényeltől függ, a szülő munkarendjéhez igazodó. Otthoni gyermekgondozás szolgáltatást a hét minden napján, szükség szerint biztosít a JEB.

A JEB Tücsök-lak Bölcsődéjében különösen nagy hangsúlyt fektet az Önkormányzat a sajátos nevelési igényű gyerekek ellátására, a gyerekeket nevelő családok megsegítésére.

A kisgyerekek ellátásban fontos feladatnak tekintik a bölcsőde a normál fejlődésmentéstől való eltérés korai felismerését, a határnyak és következményeik enyhítésére való törekvést.

A bölcsődében dolgozó gyógypedagógus ismeri a fejlesztő munka elméleti összefüggéseit, a különféle fejlesztőprogramokat, gyakorlatok módszertani elveit, illetve azok gyakorlati végrehajtásának formáit. A bölcsőde gyógypedagógusa munkája során együttműködik a kisgyerekekkel, szülőkkel és fejlesztő szakemberekkel.

A legkisebbek számára a Kesztyűvár Közösségi Ház által működtetett Fókusz Közösségi Térben is részt lehet venni a Tipogé és a Toppanó babá klubban. Szakképzett gyógypedagógusok végeznek állapotfelmérést és tanácsadást az alábbi területeken: mozgásfejlesztés, beszédfejlesztés, értelmi fejlődés. A Toppanóban pedig 0-3 éves gyerekeknek és szülőknek tartanak zenés-táncos babá-foglalkozásokat.

28

DROGPREVENCIÓ:

Jelenleg a drogprevenciót a Rendőrkapitánysegéd tájékoztatja az iskolákban, felvilágosító órákkal egybekötve. A bűnmegelőzési és drogprevenció témákra a kerületi táborokba is beviszik a rendőrök, hogy minél szélesebb körben, minél több gyerekeket eljussanak. A kábítószermentes világnapot a Kesztyűgár és a rendőrség közösen szervezik és tartják meg.

A tinédzserek kábítószerrel való visszaélése átható probléma. Ez a jelenség számos okból következik be, és nincs egyetlen olyan tényező, amely teljes egészében meg tudná akadályozni. Vannak azonban olyan programok, amelyekkel hatékonyabbá lehet tenni a prevenciót.

Egy jó drogprevenció programnak érezhetően kell a tanulókkal, hogy kapcsolatban állnak a tanáraikkal, oktatóikkal, barátaikkal és társaikkal. Azok a gyerekek, akik azt érzik, hogy tanáraik és barátaik törődnek velük, az oktatásukkal és a jólelkűek, kevésbé valószínű, hogy kábítószerhez és alkoholhoz folyamodnak a problémáik oldás.

Ez a kapcsolat arra is ösztönzi a gyerekeket, hogy megnyíljának és elmondják véleményüket az órák, az iskolában, ami lehetővé teszi a tanárok számára, hogy korán azonosítsák a veszélyeztetett tanulókat, és megelőző lépéseket tegyenek a függőség elkerülése érdekében.

A maximális hatékonyság érdekében a drogprevenció programnak egészségügyi oktatást is kell biztosítania. Az egészségnevelés részeként a gyerekek fejlődésüknek megfelelő módon meg kell tanulni

bizonyos szerek helyes használatára, valamint a szerszámmal

kapcsolatos (helyi és országos) jogszabályokban rögzítettkre is fel kell hívni a figyelmüket. Az egészségnevelés részeként a résztvevő tanulók döntéshozatali és önmegnevelési képességeinek fejlesztését is magában kell foglalnia. Mivel ezek komplex kérdések és több szakember bevonását igénylik, önkormányzatunk nyitott rá, hogy több civil szervezettel, szakemberrel (például pszichológus, addiktológus) kössön megbízási szerződést, akik segítik a munkát. Célunk, hogy minél több olyan programot vezethessünk be, ami segít a gyerekek bevonódását, hogy ők maguk is fontosnak érezzék a témát. Ilyenek lehetnek például a rendőrmúzeum látogatása, a rendőrséggel közös ellenőrzési a szórakozóhelyek biztonságát, tematikus napok és workshopok szervezése hozzáértő szakemberekkel.

GYEREKORVOSOK:

A Képviseleti-terület elfogadta a Józsefvárosi Egészségügyi Életpályamodell (a továbbiakban: Életpályamodell) a Józsefvárosi házi orvosi feladatellátás jelenlegi és jövőbeni támogatása, a házi orvosi/házi gyermekorvosi praxistól értékek növelése, a jelenlegi házi orvosok megtartása, a házi orvosok munkafeltételeinek javítása, a házi orvosi utánpótlás biztosítása, a kerületi házi orvosi feladatellátás vonzóká tétele és a kerületi lakosok egészség-biztonságának további növelése, az orvoshiány elkerülése érdekében.

Az Önkormányzat az idei évben az Életpályamodell keretében a házi orvosok/házi gyermekorvosok eszközszámlái pályázatával kívánja segíteni a kerületi házi orvosok/házi gyermekorvosok munkáját, akik a munkavégzésükhez szükséges eszközök beszerzéséhez nyújthatnak be pályázatokat.

ZÖLDSEĞ-GYÜMÖLCS PROGRAM:

Önként vállalt feladatokat a közéleti tevékenység mellett minden övadás számára a biztosított napi friss zöldség-gyümölcsöt, ami a gyerekek fizikai jólétére, egészségügyi táplálkozás érdekében kiemelt program. Ide kapcsolódik az övadás övadás több szakember bevonását igénylik, önkormányzatunk nyitott rá, hogy több civil szervezettel, szakemberrel (például pszichológus, addiktológus) kössön megbízási szerződést, akik segítik a munkát. Célunk, hogy minél több olyan programot vezethessünk be, ami segít a gyerekek bevonódását, hogy ők maguk is fontosnak érezzék a témát. Ilyenek lehetnek például a rendőrmúzeum látogatása, a rendőrséggel közös ellenőrzési a szórakozóhelyek biztonságát, tematikus napok és workshopok szervezése hozzáértő szakemberekkel.

GYERKSZPORT:

A JYSZGYK Flóda Közösségi tere rendszeresen szervez sporteseményeket, illetve minden nap (ünnepeken is) biztosítja a kerületi lakosok számára a sportolási lehetőségeket.

2022 májusától heteken át minden pénteken a II. János Pál Pápa téren közös torna keretében mozgathatják a fiatalok és az idősek együtt – a testmozgáson túl, remek lehetőség a generációk találkozására és azok erősítésére. A tornaegyesületek a Testnevelési Egyetem Rekreációs tanszéke, az Életről az Éveknek és a kerületi óvoda pedagógusai mutatják be és tartják meg.

VÉDŐŐRÖK:

A kerületi védőőrnök alapfeladataikat az egészségügyben meghatározott jogszabályok, módszertani útmutatók, szakmai protokollok alapján végzik. A védőőri gondozás leggyakrabban alkalmazott módszere a családtagok, távkonzultáció, önálló védőőri tanácsadás, orvossal tartott tanácsadás, fogadóórák biztosítása, egészségnevelés és egészségfejlesztés családi és közösségi szinten. A védőőri munka oktató-nevelő-segítő jellegű, mely alapvetően az értelemre, érzelmekre hat a mindkét fél számára egyértelmű és érthető kommunikáció által.

A családok egészségének megőrzése érdekében a védőőrnök

együttműködnek a házi orvosokkal, házi gyermekorvosokkal, konzultálnak szakorvosokkal (például nőgyógyász, bőrgyógyász stb.), gyermekorvosokkal, pedagógiai szakszolgálatokkal, Józsefvárosi Szociális Szolgálat és Gyermekjóléti Központ munkatársaival, oktatási és nevelési intézményekkel, Vöröskereszttel és más civil szervezetekkel. Elvégzik a kerületi gyerekek alap szűrővizsgálatát és státuszvizsgálatát (aminek eredményéről a gyermek házi orvosát tájékoztatják), táplálási tanácsokat, terhesgondozási feladatokat látnak el.

Az övadásban és iskolákban, kerületi táborokban rendszeresen tartanak egészségfejlesztő oktatásokat, programokat. Ezekhez a programokhoz elengedhetetlenek olyan eszközök és személyzet, amelyek segítségével a játékos módon hatékonyan és játékos módon mutatják be a gyerekeknek, miért fontos az egészség életmód és hogyan lehet a betegségeket megelőzni.

Önkormányzatunk ezeknek az eszközöknek a beszerzését, kiegészítését és az elhasználódott kiegészítők cseréjét biztosítja a védőőrnök számára.

A kerületi gyermekrendelőket a közelmúltban Önkormányzatunk felújította és folyamatosan van a Hungária körúton az új védőőri rendelő használatba vétele.

SZOPTATÁS SEGÍTÉSE:

A hétköznapi életben a területi védőőrnök fontos feladata az is, hogy a szoptatás népszerűsítésével, védelmével és aktív támogatásával a szoptatással kapcsolatos közérthető információt nyújtson, a szoptatni nem képesek stigmatizálása nélkül.

A szoptatás a csecsemő táplálásának és gondozásának optimális módja, ami az elérhető legjobb testi-lelki egészségi állapotot biztosítja a gyermek és az anya számára. A szoptatás testi-lelki egészségre gyakorolt rendkívül jelentős jótékony hatásai, valamint a mélyebb kapcsolat erősítése érdekében kiadásokat erőforrás mértékben növelni és tereteket nyitni.

A csecsemő, a család és az egész társadalom alapvető érdeke, hogy az anyák sikeresen szoptassák gyerekeiket. A szoptatás támogatása a gyakorlatban azt jelenti, hogy az anyákat minden szinten – a családjukban, a közösségben és az egészségügyben is – arra biztatják, hogy szoptassák gyerekeiket, ehhez megfelelő információkat, továbbá gyakorlati segítséget kapnak. Az egészségügyben bizonyítottan alapvető, szakmai protokollok és azoknak a napi gyakorlati valószínűsítésre hozzászólása, továbbá az egészségügyi dolgozók képzésére van szükség. A szoptatásról az ismeretek folyamatosan bővülnek, ezért szükséges a nagy tapasztalatú rendelkező védőőrnök kollégák számára a korszerű szoptatási ismeretek átadása, a kollégák továbbképzése.

BABABARÁT RENDELŐ:

A Bababarát Kezdeményezés a szülészektől indul, de mára világszerte vált, hogy a bababarát kórházakban elért eredmények csak akkor lehetnek tartósak, ha az anyák társadalom minden szintjén támogatást és segítséget kapnak a gyermek szoptatásához. Ezért arra van szükség, hogy az egészségügyi ellátó rendszer és a közösségi élet minden résztvevője "bababarát" váljon.

Bababarát rendelők olyan területi ellátást értünk, ami a szoptatást normáknak támogatja. Ez megjelenti a környezetben is, de elsősorban az egészségügyi személyzet szoptatást népszerűsítő, védő és támogató hozzáállásában nyilvánul meg. Hosszútávú céként kitűzhető, hogy a Józsefvárosi Gyermekrendelő megfeleljen a „Bababarát rendelők” kritériumainak.

Megújított formában továbbra is köszönjük a Józsefvárosi újszülötteket. A születéstámogatási csomagba olyan hasznos dolgok kerülnek (például textilpenkák, pelenka, szálalék, mesekönyv), amiket a későbbiekben is használni tudnak a családok, mindemellett az útványok is megmaradnak, hogy a szükséges gyógyszerek, babababapólisz szereket a gyógyszerárakban meg tudják venni az újonnan született anyukák és apukák.

Feladatterv

FELADAT: FOGKEFE ÉS FOGKRÉM PROGRAM BEVEZETÉSE

Céliküldetés: Minden óvodás számára ingyenes fogkefe és fogkrém biztosítása a nevelési év kezdetekor és évközben, ezzel biztosítva a gyerek fog, és száj higiéniáját.

Fiatal gyerekekben elkezdett preventív programokkal, a helyes fogmosási szokások és gyakorlat kialakításával a szájhigiénia jelentős mértékben javítható.
Várható eredmény/fenntarthatóság: Egészségesebb fogazatú gyerekek - ami nem csak a megjelenés, de a fogakkal kapcsolatos egyéb betegségek (főleg gyulladatos belső szervi betegségek) megelőzése miatt is fontos.

FELADAT: ELSŐSEGELNYÚJTÓ ÉS ALLERGIAS REAKCIÓKAT FELISMÉRŐ TOVÁBBKÉPZÉSEK SZERVEZÉSE, NEM ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEKBE AUTONNÉKTOROK BESZERZÉSE

Céliküldetés: 2023-ra minden olyan kerületi intézménybe eljuttatni az életmentő autonnnéktort, ahol gyerekek vannak - fenntartótól függetlenül.
Élelmentő-elsősegélytanfolyamok tartása. Az allergiás reakciók felismerése és gyors kezelési módszerének és az autonnnéktortok használatának elsajátításának megtanítása.
Várható eredmény/fenntarthatóság: A kerületben minden gyereket ellátó intézményben megtalálható lesz legalább 2 db, használható életmentő autonnnéktort. Minden olyan intézményben, ahol életmentő autonnnéktort van, képzett és felkészült emberek fogják szűkség esetén, használni ezeket az eszközöket. Képesek lesznek életveszélyes helyzeteket felismerni és szakszerűen segíteni.

FELADAT: EGÉSZSÉGFELJESZTŐ PROGRAMOK GYERMEKEKNEK

Céliküldetés: A nevelési intézményekben és kerületi táborokban és rendezvényeken tartott egészségfejlesztő programok eszközeinek biztosítása a védőnők számára.
Várható eredmény/fenntarthatóság: A hatékony és minőségi preventív programok az egészséges társadalom megalkotását segítik elő. Az egészségfejlesztő programokkal a kerületben élő gyerekek gondoskodást, biztonságot, egészségesebb életkörülményt, élelmódot és a mindennel való megfelelő hozzájárulást, tudást kapják

meg. A gyerekek egészségfejlesztésével azt a célt tudjuk elérni, hogy jó életkiallással, megfelelő szomatikus és mentális fejlődéssel, a koruknak megfelelő egészségügyi szokásokkal, mozgásokkal tanuljanak meg és sajátítsanak el.

FELADAT: SZOPTATÁS TÁMOGATÁS A CSALÁDOK RÉSZÉRE

Céliküldetés: Szoptatásbarát környezet kialakítása a rendelőkben, érzékenyítő előadások, eszkozeinek biztosítása. Kerületi védőnők továbbképzése.
Várható eredmény/fenntarthatóság:

A megfelelően kialakított szoptatásbarát környezet és a szakképzett védőnők tanácsadási elősegítik, hogy a kerületben minél több edesanya tudja anyatejjel táplálni gyerekeit. A sikeres szoptatáshoz megfelelő információkat, támogatásokat és szakszerű segítséget kapnak. Az anyatej a legideálisabb táplálék a csecsemő számára. Az anyatejes táplálás csökkenti a gyerekekben és felnőttekben kialakuló betegségek esélyét. A szoptatás segít a megfelelő állkapocs, fogazat kialakulását és ezzel összefüggésben lévő beszéd fejlődést, a kötődést anyja és gyereke között.

FELADAT: GASZTROEDUKÁCIÓS PROGRAM

Céliküldetés: Hosszútávú együttműködés keretén belül, a kerületi gyerekek egészséges ételmódot és hulladékmentes ételmódot gyakorlati és elméleti tanítás, közös főzések és sütések alkalmával. Gasztroedukáció által képességek és készségek fejlesztése.
A Gyermek Átmeneti Otthonába és a Családok Átmeneti Otthonában főzőklubok kialakítása.
Várható eredmény/fenntarthatóság: Kerületi gyerekek megtanulják, hogy kevés anyagi ráfordítással hogyan tudnak egészséges, fenntartható, környezetbarát ételeket elkészíteni, miközben fejlődik a szociális készségük és egyéb fontosabb részképességeik (például: finommotorika, matematikai- és olvasási készségek).

Hivatkozások

- [1] „Az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény 1. cikk vonatkozásában gyermek az a személy, aki tizenhatalcadik életévénem töltötte be, kivéve ha a rá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban elérte.”
- [2] A gyermekek védelméről és a gyárműről igazgatásról szóló törvény szerinti „fiatal felnőtt az a nagykorú személy, aki a 24. évét nem töltötte be.”
- [3] Dr. Páldy Anna-Málnási Tibor: Magyarország környezetegészségügyi helyzetének értékelése. Országos környezetegészségügyi helyzet, Budapest, 2009
- [4] Bene Éva: Védő magadi. Amit az egészségről és betegségről mindenkinek tudni kell. Kairosz Kiadó, Budapest, 2004.
- [5] Dr. Páldy Anna-Málnási Tibor: Magyarország környezetegészségügyi helyzetének értékelése. Országos környezetegészségügyi helyzet, Budapest, 2009
- [6] Józsefvaros klímastratégia 2018.
- [7] https://josefvaros.hu/downloads/2022/03/2066_jozsefvaros_klimastrategia.pdf?ver=20220321142957
- [8] <https://josefvaros.hu/otthon/hirdetotabla/hirek/2022/05/nagyszabasu-takaritasi-akcio-jozsefvarosban/>
- [9] zol68.com
- [10] <https://jozsefvaros.hu/otthon/szolgaltatasok-es-intezmenyek/sport-es-mozgas/2022/04/sportegyesuletek-a-keruletben/>
- [11] <https://hardbodyhang.com/>
- [12] JSZSZGYK beszámoló (2021)
- [13] Veczko József (2007): Gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai nézőpontból. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 64. oldal
- [14] Csémáné Váradt Erika: A gyermek- és fiatalkori kriminalitás in: Borbíró A., Gönczöl K., Kerecsi K., Lévey M. (szerk). (2016): Kriminológia, Wolters Kluwer Kft, Budapest, 627. oldal
- [15] Járványhelyzet hatása a gyerekekre – Kutatás - UNICEF
- [16] <https://jozsefvaros.hu/otthon/varirosfejlesztes/gyermekek-atmeneti-otthonanak-kialakitasa-a-danko-utaban/>
- [17] Az Önkormányzat intézményeinek szolgáltatásai több alappilléren is megvalósíthatók, minden esetben arra a részre reflektálva, amiről a fejezet szól.
- [18] http://www.bolcsode-bp08.hu/jebdata/gyerekhez_demurakozo.pdf Letöltés: 2022.06.14.
- [19] ESKI 2010. Elmozdulás az esélyegyenlőség irányába az egészségügyben: az egészség társadalmi meghatározóinak monitorozása és az egészségügyi egyenlőtlenség csökkentése.
- [20] Kliment Emília: Tények és hazugságok az egészségről. LPI Produkciós Iroda Kft., 2007.
- [21] Forgács Anna: Egészségügyi rendszerek mai hatékonyságának történeti gyökerei.
- [22] Bene Éva: Védő magadi. Amit az egészségről és betegségről mindenkinek tudni kell. Kairosz Kiadó, Budapest, 2004.
- [23] Solymos József Bonifác: Fejlesztendő/tervezendő egészség-egészség-egyenlőtlenségek kezelési lehetőségei.
- [24] OEP 2013. február. Segély az egészségi állapot romlás hatásainak enyhítésére.
- [25] <https://jozsefvaros.hu/otthon/onkormanyzat/ules/szocials-egszsseguy-es-lakasugy-bizottsag-ules-2022-majus-24/>

1. számú melléklet

Jogszabályok

- ENSZ Gyermek jogi Egyezménye (kihirdette: 1991. évi LXIV törvény)
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan
- A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól szóló EMMI protokoll
- vonatkozó területi jogszabályok

2. számú melléklet

A Gyermekbarát Önkormányzat Konceptiójának és feladattervének véleményezésében rész vett partnerek

- Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék
- Józsefvárosi Óvodák
- Józsefvárosi Közösségeiért Nonprofit Zrt.
- Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.
- Rév8 Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zrt.
- Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ
- Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ Védőnői Szolgálat
- Józsefvárosi Közbiztonságáért Közalapítvány

64

Köszönjük!

JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

Vh

63

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV
Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat
működéséhez

I. Bevezetés, a Gyermekvédelmi Irányelv célja

Az Egyesült Nemzetek Szervezete (a továbbiakban: ENSZ) Közgyűlése által elfogadott Gyermekjogi Egyezmény (továbbiakban: ENSZ Gyermekjogi Egyezmény) a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvénnyel került kihirdetésre, így a magyar belső jog részét képezi. Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) az ENSZ Gyermekjogi Egyezményében foglaltakra figyelemmel és azzal összhangban hozza meg döntéseit, végzi tevékenységét, és aktív szerepet vállal azok mind teljesebb alkalmazása és védelme érdekében.

Az Önkormányzat Gyerekbarát Józsefváros Konceptiójának és a gyerekekkel és fiatal felnőttekkel való együttműködésének célja a gyerekek védelme, biztonságuk garantálása minden körülmények között és a gyerekjogok ENSZ Gyermekjogi Egyezményében megfogalmazott alapvető tételeinek érvényesítése.

A fentiekben megfogalmazott célok elérését a gyerekjogokkal, gyermekvédelemmel foglalkozó civil szervezetekkel és szakértőkkel folytatott párbeszéd és az Önkormányzat intézményeivel, szervezeteivel, azok foglalkoztatottjaival, valamint megbízott partnereivel, önkénteseivel és a köznevelési intézményekkel való aktív együttműködés és konzultáció biztosítja.

Jelen Gyermekvédelmi Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) az ENSZ Gyermekjogi Egyezménnyel, valamint az Önkormányzat gyermekvédelmi céljaival összhangban, azok hatékony megvalósítása érdekében született. Az Irányelv alapja a fentiekben túlmenően a mindenkor hatályos magyar és nemzetközi gyermekvédelmi jogszabályok, valamint a Keeping Children Safe Coalition (A gyerekek biztonságának megőrzése koalíció) által megalkotott gyermekvédelmi standardok.

Jelen Irányelvben megfogalmazott célok elérése érdekében elvárás, hogy az Önkormányzat minden költségvetési szerve, gazdasági társasága kialakítsa az Irányelvnek megfelelően a belső szabályait.

Az Irányelv kiterjed az Önkormányzat által szervezett, bonyolított, minden gyerekeket érintő programra, eseményre, különös tekintettel az Önkormányzat által működtetni kívánt gyermekönkormányzatra.

II. Alapfogalmak

Gyerek: az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény szerint gyerek az a személy, aki tizennyolcadik életévét nem töltötte be, kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri.

Fiatal felnőtt: az a nagykorú személy, aki a huszonötödik évét nem töltötte be.

Irányelv által védett személy: gyerek és fiatal felnőtt együttesen.

Partnerek: az Önkormányzat és jogállástól függetlenül minden olyan intézmény, szervezet és azok foglalkoztatottjai, megbízottjai, gyakor nokai, önkéntesei vagy bármely más jogviszonyban együttműködői, akik az Önkormányzattal való kooperáció során gyermekekkel dolgoznak vagy kerülnek közvetlenül, vagy közvetve kapcsolatba. Partner továbbá mindenki, aki az Önkormányzattal való együttműködés során az Irányelv által védett személyhez kapcsolódó személyes adatokat ismer meg vagy kezel, ideértve például az óvodapedagógusokat és pedagógusokat, pedagógiai asszisztenseket, valamint a védőnői hálózat munkatársait, a gyermek- és háziorvosokat, hivatali dolgozókat, a rendvédelmi szervek munkatársait).

Gyermekebántalmazás: Az Irányelv az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelve az egészségügyi ellátók feladatairól gyermekek bántalmazásának, elhanyagolásának gyanúja esetén (a továbbiakban: 2020. EüK. 14. szám EMMI szakmai irányelv) című szakmai irányelvben használt fogalomrendszert veszi át a gyermekebántalmazás, elhanyagolás és annak esetei meghatározására. Gyermekebántalmazás: „ha valaki testi-lelki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt – noha tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti”. A gyermekebántalmazás formái az érzelmi bántalmazás, a fizikai bántalmazás, az elhanyagolás és a szexuális bántalmazás.

Érzelmi bántalmazás: „gyermek érzelmeivel való tartós vagy rendszeres visszaélés, a gyermekekben az értéktelenség, a szeretetlenség, a nem kívánság, a hasznavehetetlenség érzésének keltése, amely önértékelési zavarokhoz, kötődési nehézségekhez vezethet. Az életkornak vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztása (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó iskolai követelmények), félelemérzet vagy szorongás keltése, megszegyenítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Idetartozik a bántalmazással, erőszakkal való rendszeres fenyegetés is, amikor az erőszakcselekmény ténylegesen nem következik be, de a gyermeket félelemben, rettegésben tartja (pl. a gyermek játékanak, tulajdonának tönkretétele, izolálás, bezárás, társas kapcsolataitól való megfosztás). Az érzelmi bántalmazás súlyos formája, amikor a gyermek tanúja más, gyakran édesanyja bántalmazásának. Idetartozik a különélő szülővel való kapcsolattartás akadályozása, tiltása, valamint a másik szülő ellen történő nevelés is. Az érzelmi bántalmazás (abúzus) rendszerint a gyermekkel szembeni rossz bánásmód más formáival együtt fordul elő, de önállóan is megjelenhet”

Fizikai bántalmazás: „fizikai sérülés okozása (ütés, rúgás, lekötözés, bezárás, rángatás, rázás, el- vagy ledobás, gondatlan leejtés, mérgezés, megégetés, leforrázás, vízbe fojtás, fojtogatás stb.) Magyarországon a leggyakrabban „testi fen yítés” formájában fordul elő a fizikai bántalmazás, amikor a szülők, a pozitív nevelési technikák ismeretének hiányában pofonnal, veréssel, esetleg büntetésből étel vagy ital rendszeres megvonásával fegyelmezik a gyermeküket. Számos országban idesorolják a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetést is. A fizikai bántalmazás speciális formája a megrázott gyermek szindróma (Shaken Baby Syndrome, Shaken Impact Syndrome), amikor a gyermek közvetlen megrázása, vagy közvetve valamely tárgyhoz való csapódása egyaránt okozhat károsodást. Sokszor tudatlanság, rossz szokások okozhatják, pl. amikor a jóakaró, de tudatlan szülő játékosan dobálja a kisbabát. Máskor a gyermek sírását elviselni képtelen, ideges

szülő/gondozó idézi elő azzal, hogy a gyermeket erőteljesen megragadja, megrázza, hogy megijesztésével hagyja abba a sírást. A felismerése szempontjából igen alattomos bántalmazási forma, mert nincs külsérelmi nyom, igen nehéz felderíteni és halált, vagy súlyos maradandó károsodást okozhat. A kórképet el kell különíteni a hirtelen csecsemőkori haláltól (SIDS), ahol sem a helyszíni, sem a toxikológiai, a mikrobiológiai, kórbonctani, igazságügyi orvostani vizsgálat nem képes azonosítani a halál okát”

Szexuális abúzus: „gyermek, vagy fiatal szexuális tevékenységekre való kényszerítését vagy ilyen irányú csábítását jelenti, függetlenül attól, hogy a gyermek tisztában van-e azzal, mi történik vele. E körbe tartozik a tényleges szexuális aktuson kívül a molesztáló, szexuális szándékkal simogató, csábító tevékenység, a magamutogatás is, a gyermek bevonása pornográf anyagok megtekintésébe vagy készítésébe, vagy a szülő/gondozó szexuális tevékenységének figyelésébe. Incesztus vagy vérfertőzés során a bántalmazó egyenes ági rokonával (pl. gyermekével, unokájával) létesít szexuális kapcsolatot. A 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.) büntethetőség szempontjából különbséget tesz, ha az elkövető is 18 évnél fiatalabb. A szexuális visszaélést elkövetők 70–80%-a a gyermek számára ismerős személy, rokon, hozzátartozó, családtag vagy barát. A szexuális visszaélés ma már nemzetközi problémává nőtt formája a gyermekkereskedelem, a kereskedelmi célú szexuális kihasználás, kizsákmányolás, szexturizmus, online szexuális zaklatás, gyermekprostitúció.”

Elhanyagolás: „minden olyan mulasztás vagy baj okozása (akár szándékos, akár tudatlanságból, óvatlanságból, nemtörődömségből ered), amely jelentősen árt a gyermek egészségének, vagy lassítja, akadályozza a szomatikus, mentális és érzelmi fejlődését”, fajtái: érzelmi, fizikai, oktatási, nevelési elhanyagolás:

Érzelmi elhanyagolás: „az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése. Magában foglalhatja annak közvetítését, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem szeretett – elutasítás, terrorizálás, semmibe vétel, elszigetelés, durva szidalmazás, súlyos büntetés, kiabálás, vesztegetés stb.”

Fizikai elhanyagolás: „az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek, a felügyelet hiánya, kiemelve a csecsemő, kisgyermek magára hagyása, bezárása, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Idesorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése, a gyermek egészségének, gyógyulásának veszélyeztetése a szükséges kezelés visszautasításával (pl. az orvosi tanács ellenére a kórházból „saját felelősségre” való távozás). Számos véletlen baleset hátterében is feltételezhető elhanyagolás (pl. autóban biztonsági öv, gyerekekülés használatának mellőzése, kerékpározásnál bukósisak hiánya). Az éheztetés hátterében számos ok állhat (szándékos éheztetés, indokolatlan diétáztatás, indokolatlan diéta gyermekre való erőltetése, böjtölés, indokolt diéta elhagyása), de a gyermek saját maga is hanyagolhatja az evést (pl. drogfüggés, kezeletlen anorexia-bulimia, szociális okok stb.)”

Oktatási, nevelési elhanyagolás: „az iskola-/óvodai oktatási kötelezettség elhanyagolása, iskolai feladatok, teljesítményproblémák figyelmen kívül hagyása, együttműködés hiánya, vagy szembefordulás az oktatási intézménnyel, annak rendjével vagy a rendelkezésre álló

és javasolt speciális képzési, fejlesztési szolgáltatások igénybevételének elmulasztása. Az elhanyagolás mérlegelését az anyagi helyzettől el kell választani, és mindent meg kell tenni, hogy a rászoruló gyermekek megfelelő szociális támogatásban részesüljenek. Ennek elmaradása inkább intézményi bántalmazást/elhanyagolást jelent”

Rendszerabúzus: Rendszerabúzus a gyermekek védelmét szolgáló rendszer hiánya vagy diszfunkcionális működése, amely hozzájárulhat a gyermekbántalmazás vagy elhanyagolás megelőzésének, elhárításának elmulasztásához és e miatt esetleges további károsodáshoz vezethet. Rendszerabúzusnak minősül az észlelt bántalmazás esetén a beavatkozás elmulasztása.

Veszélyeztetés: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény a veszélyeztetettség fogalmát a következők szerint határozza meg: „olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.” A 2020. EüK. 14. szám EMMI szakmai irányelv a veszélyeztetettség anyagi, erkölcsi, egészségügyi és nevelési tényezőit emeli ki.

Fenti fogalmakkal, azok fajtaival és jeleivel valamennyi partnernek tisztában kell lennie, bármilyen minőségben vagy szerződés (munka-, vállalkozói, megbízási, önkéntes, gyakornoki szerződés stb.) alapján dolgozik vagy működik együtt az Önkormányzattal.

III. Gyermekvédelmi szabályok - Irányelvben foglaltak megvalósulása

Az Önkormányzat az Irányelvben foglaltak maradéktalan megvalósulása érdekében elkötelezett abban, hogy:

1. alapértékeinek meghatározásakor mindenkor elfogadja az Irányelv által védett személyeket megillető alapvető jogokat, működése során biztosítja azok maradéktalan megvalósulását,
2. alapértékeként kezelje a gyermekközpontúságot, a gyermekek támogatását, felelősségvállalást az Irányelvben megfogalmazott célok elérése érdekében, a partnerekkel való együttműködés során,
3. tevékenységét és működését olyan módon végezze, amely garantálja az Irányelv által védett személyek biztonságát és védelmét és elkötelezett aziránt, hogy partnerei jelen Irányelvben foglalt betartása mellett végezzék tevékenységüket,
4. működése során az Irányelv által védett személyek érdekeit, jólétét, védelmét és az őket érő bántalmazás és veszélyeztetés megelőzését biztosító környezetet alakít ki és tart fenn,
5. a gyermekbántalmazási esetek megelőzése érdekében tartózkodik az Irányelv által védett személyeket veszélyeztető magatartástól és tevékenységtől, ennek megfelelően az Irányelv által védett személyek biztonsága érdekében az alábbi viselkedési szabályokat valamennyi partnerrel való együttműködés során érvényesíti:
 - minden partner a zéró tolerancia elvének megfelelően viselkedik, amely szerint az Irányelv által védett személyeket ért bántalmazás megakadályozása érdekében jogi eszközökkel lép fel,
 - minden partner tisztelettel és egyenrangúan bánik az Irányelv által védett személyekkel - koruktól, nemüktől, beszélt nyelvüktől, vallásuktól, véleményüktől, nemzeti, etnikai vagy társadalmi hovatartozásuktól, státuszuktól, társadalmi osztályuktól, szexuális orientációjuktól vagy bármilyen egyéb személyes jellemzőjüktől függetlenül,
 - minden partner erőszakmentes viselkedést tanúsít, amikor az Irányelv által védett személyeket felügyel vagy ezen személyekkel dolgozik együtt,
 - minden partner gondoskodik arról, hogy a programok során egy nagykorú személy ne maradjon egyedül az Irányelv által védett személyekkel, a programok során mindig legalább két felnőtt legyen jelen egyszerre.
6. amennyiben az Irányelv által védett személyekkel kapcsolatosan veszélyeztetés, bántalmazás, károkozás gyanúja merül fel, azt az Önkormányzat minden esetben vizsgálja és hatékony gyermekvédelmi intézkedéseket tesz, bűncselekmény gyanúja esetén értesíti az illetékes hatóságokat,
7. jelen Irányelv szempontjai épüljenek be, kerüljenek összhangba mindazon szakpolitikák és programok megfontolásaival és stratégiai céljaival, amelyek hatással vannak az Irányelv által védett személyek jólétére,
8. az Irányelv által védett személyekkel vagy a személyekről, az ő személyes történeteikről, véleményükről történő kommunikáció - akár nyilvánosan, elektronikus formában, akár nyomtatott felületen, rendezvényeken, médiában - etikus és felelősségteljes módon történjen és védje az Irányelv által védett személyek biztonságát, jogait és legfőbb érdekeit,
9. a rendezvényei, programjai kapcsán, amelyekben az Irányelv által védett személyek bármilyen módon érintettek, különleges gondossággal jár el, ennek keretében előzetesen felméri az esemény várható gyermekjogi és gyermekvédelmi kockázatait, és javaslatokat

tesz a lehetséges megelőző lépésekre és az azokra adható válaszokra is. Az előzetes kockázatfelmérés a Gyerekprogramok kockázatértékelése (2. melléklet) dokumentumban rögzített szempontrendszer alkalmazásával történik.

IV. A gyermekrésztétel szabályai

A partnerek az egyes eseményeket és programokat az Irányelv szellemiségével összhangban, az abban foglaltak tiszteletben tartásával szervezik meg, különös figyelemmel az alábbiakra:

- az Irányelv által védett személyeket tájékoztatni kell a jogaikról és arról, hogy részvételük önkéntes,
- az Irányelv által védett személyeket tájékoztatni kell arról, hogy mi a célja, hatása és lehetséges következménye az eseményen való részvételnek,
- az Irányelv által védett személyekkel megfelelő, gyermekbarát nyelvezeten ismertetni szükséges az együttműködés szabályait és meg kell bizonyosodni arról, hogy megértették azokat,
- mivel az Irányelv által védett személyek részvétele az eseményeken önkéntes, így nem lehet kényszeríteni őket arra, hogy mondják el a véleményüket és biztosítani kell, hogy bármikor kiléphessenek ebből az együttműködésből,
- az Irányelv által védett személyeket minden olyan kérdésben meg kell meghallgatni, ahol képességeik és tudásuk alapján ki tudják fejezni a véleményüket, ezt a véleményt figyelembe kell venni azzal, hogy a döntés felelőssége a felnőtt döntéshozóké,
- az Irányelv által védett személyekkel való kommunikációban tilos bántó, lekicsinylő, durva, megalázó kifejezéseket használni, a kommunikáció minden körülmények között higgadt és asszertív kell legyen,
- az Irányelv által védett személyeket tájékoztatni kell arról, hogy véleményüket és egyéb részvételükhöz kapcsolódó adatok, tények milyen módon és milyen következményekkel kerülnek majd felhasználásra és külön fel kell hívni a figyelmüket arra, hogy hozzájárulásukat a személyes adatok kezeléséhez bármikor visszavonhatják,
- az Irányelv által védett személyekhez kapcsolódó személyes adatokat az adat- és személyiségvédelem általános szabályai szerint kell kezelni, fokozott figyelmet fordítva az Irányelv által védett személyek jogainak biztosítására.

V. Az Irányelv megismertetése a partnerekkel

Az Önkormányzat gondoskodik arról, hogy az Irányelvben foglaltakat partnerei, így különösen foglalkoztatottjai, képviselői, költségvetési szerveinek vezetői és munkatársai, gazdasági társaságainak vezetői és munkatársai megismerjék, a lakossággal való megismertetés érdekében pedig a honlapján is közzéteszi.

VI. Gyermekvédelmi Irányelv megsértésének bejelentési folyamata

Az Irányelv által védett személyek jogainak esetén az Önkormányzat bejelentési és panasztételi lehetőséget biztosít a gyermekvedelem@jozsefvaros.hu elektronikus levelezési címen. Annak érdekében, hogy a bejelentés valamennyi – a kivizsgáláshoz szükséges – információt tartalmazzon, javasolt az Irányelv 1. mellékletét képező Gyermekvédelmi bejelentőlap használata a nem-anonim bejelentések során. Anonim bejelentésre lehetőség biztosított az <https://anonimbejelent.es.jozsefvaros.hu> felületen.

A bejelentés és panasztétel lehetősége az Irányelv által védett személyek, így különösen a gyermekek részére is rendelkezésre áll, bármilyen minőségben – sértett, szemtanú – is kívánjanak bejelentést tenni.

Bűncselekmény gyanúja esetén az Önkormányzat jelzést tesz és a jelzőrendszer használatán keresztül értesíti az illetékes hatóságokat, szervezeteket és intézményeket.

A vizsgálat eredményéről a nem anonim bejelentő tájékoztatásra kerül.

VII. Elfogadás, felülvizsgálat

Jelen Irányelvet a képviselő-testület fogadja el, és azt szükség szerint vagy az érintettek kezdeményezésére felülvizsgálja.

Budapest, 2022. november 24.

.....
Pikó András polgármester
Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat

P.H.

A Gyermekvédelmi Irányelvet Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület)/2022. (.....) számú határozatával fogadta el.

Gyermekvédelmi bejelentőlap

A bejelentés felvételekor a Gyermekvédelmi Irányelv által védett személyek számára lehetőséget kell biztosítani, hogy megszakítás, így például kérdések nélkül egybefüggően mondhasa el, hogy mi történt vele. A Gyermekvédelmi bejelentőlapot nem az Irányelv által védett személyek jelenlétében kell kitölteni, hanem azt követően. A Gyermekvédelmi Irányelv által védett személyek életkorára és belátási képességére, érzékenységre, szükségletére és jogaira tekintettel kell lenni a történetek meghallgatásakor. Amennyiben egynél több személy érintett az esetben, kérjük, érintettenként külön bejelentőlapot töltsön ki.

Az Irányelv által védett személy neve: Elérhetősége: Hozzá tartozó elérhetősége:	Az eset dátuma és időpontja:
Bejelentést tevő neve:	
Az eset körülményei: <i>(mit, mikor és hol észlelt; a sérülés vagy viselkedés természete, jellege; mit mondott az érintett; a bejelentő mit mondott; tanúk; volt-e más felnőtt bevonva, és ha igen, mit mondott)</i>	
Milyen lépések történtek: <i>(Milyen lépéseket és ki tett; jövőbeli javaslat; volt már szervezet bevonva)</i>	
Dátum:	
Bejelentő aláírása:	
Bejelentést átvevő önkormányzati dolgozó neve:	

Gyerekprogramok kockázateértékelése

Minden új, gyermekeket/fiatalokat bevonó projekt/program/tevékenység kezdetén el kell készíteni.

Milyen kapcsolatot tart fenn a gyermekekkel/ fiatal felnőttekkel ezen a munkán/projekten keresztül?	Milyen, a gyermekeket/fiatal felnőtteket érintő potenciális kockázatokat tudna azonosítani?	Milyen lépéseket fogsz/fogtok tenni e kockázatok csökkentése érdekében?	Ki a felelős annak biztosításáért, hogy ez az intézkedés megtörténjen?	A projekt/program/tevékenység pontos dátuma, helyszíne.
A kapcsolattartás szemből szemben lesz és/vagy online/digitális?	Vannak-e kockázatok ezekben a tevékenységekben?	Mit tartalmaz/fog beépíteni a védelmi tervvezésébe?		
Milyen tevékenységekben vesznek részt a gyermekek?	Ki/kik lesz/lesznek jelen?	Milyen támogatás áll majd rendelkezésre a jelen lévő gyermekek/fiatalok felnőttek számára?		
Lefényképezik, lefilmezik vagy felkérlik a gyerekeket, hogy osszák meg történeteiket?	Ezek az emberek az Önkormányzat munkatársai, vagy mások lesznek?	Hogyan fogod/fogjátok kezelni az aggályokat, ha azok felmerülnek?		
Jelen lesznek-e a szülők/törvényes gondviselők, vagy az Önkormányzat/Hivatal munkatársai járnak el?	Milyen lesz a környezet? (beleértve a helyszínt, az embereket, a dinamikát stb.) Milyen fizikai és érzelmi problémák merülhetnek fel?	Milyen védelmi információkat kapnak az érintettek?		

Kérjük, erősítse meg, hogy ezt az egyéni tevékenység kockázatértékelését átküldte a gyermekvedelem@jozsefvaros.hu e-mail címre.

A kockázatértékelést végző személy neve:

A kockázatértékelést végző személy szerepe:

A kockázatértékelést végző személy elérhetősége:

Vh 43

GYERMEKBIZTONSÁGI IRÁNYELV

A Főváros VIII. Kerületi Józsefvárosi Önkormányzat MŰKÖDÉSÉHEZ

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) kitűzött célja a párbeszéd és az aktív együttműködés előmozdítása a gyermekek védelmének és a gyermekjogok érvényesítésének biztosítása érdekében. Ezen cél elérését a gyermeki jogokkal, gyermekvédelemmel foglalkozó civil szervezetekkel és szakértőkkel folytatott folyamatos konzultáció és együttműködés is biztosítja.

Az Önkormányzat az ENSZ Gyermekjogi Egyezményének betűjével és szellemével teljes összhangban hozza meg döntéseit, végzi tevékenységét, és aktív szerepet vállal azok mind teljesebb alkalmazása és védelme érdekében. Az ENSZ Egyezmény a Gyermekek Jogairól a magyar belső jog részét képezi, az 1991. évi LXIV. Törvénnyel került kihirdetésre, így ennek értelmében is minden esetben irányadó.

Az Önkormányzat alapértékeinek meghatározásakor mindenkor elfogadja a gyermekeket megillető alapvető jogokat. Alapértékei a gyermekközpontúság, támogatás, felelősségvállalás és együttműködés.

A jelen dokumentum az ENSZ Gyermekjogi Egyezménnyel, valamint az Önkormányzat céljaival összhangban, a gyerekek legfőbb érdekének biztosítása érdekében született.

1. Az Irányelv hatálya

Az Önkormányzat célja, hogy a gyermekbarátság szempontjai épüljenek be, kerüljenek összhangba mindazon szakpolitikák és programok megfontolásaival és stratégiai céljaival, amelyek hatással vannak a gyerekek jóllétére.

A Gyermekbiztonsági irányelv (a továbbiakban: Irányelv) célja, hogy biztosítsa az Önkormányzat tevékenysége során vele és intézményeivel, munkatársaival bármely módon kapcsolatba kerülő gyerekek biztonságát és védelmét, valamint tegyen meg minden tőle telhetőt, hogy az Önkormányzat működése során kár, bántalom, sérelem érje őket.

Célkitűzés továbbá, hogy ha mégis veszélyeztetés, bántalmazás, károkozás gyanúja merülne fel, a jelen Irányelv alapján az Önkormányzat hatékony intézkedéseket tesz, indokolt esetben felelőségre vonást tudjon kezdeményezni, független szakértők vizsgálata alapján.

Az Irányelv elfogadását követően hatálya kiterjed az Önkormányzat által szervezett, bonyolított, minden 18 év alatti gyerekeket érintő programra, eseményre is.

Az Önkormányzat felelős azért, hogy a gyerekekkel vagy a gyerekekről, az ő személyes történeteikről, véleményükről történő kommunikáció, akár nyilvánosan, elektronikus formában, akár nyomtatott felületen, rendezvényeken, médiában etikus és felelősségteljes módon történjen, és védje a gyerekek legfőbb érdekeit.

Jelen Irányelvet a képviselő-testület fogadja el, és azt szükség szerint, vagy az érintettek kezdeményezésére szükség szerint évente felülvizsgálja.

Vh Vh 44

Az Önkormányzat köteles gondoskodni arról, hogy az Irányelvben foglaltakat minden szervezeti egysége, dolgozója és más érintettek, gyerekekkel közvetlen kapcsolatba kerülők személy megismerje, melynek érdekében – többek között – azt a honlapján is közzéteszi.

1. A gyermekrészvétel szabályai

Az Önkormányzat tisztségviselői, képviselői, munkatársai, valamint a tevékenységéhez, programjaihoz csatlakozó szervezetek, intézmények, szakértők és a média képviselői, az egyes programokat annak ismeretében és tiszteletben tartásával szervezzék meg, hogy az alábbiakra különösen legyenek figyelemmel:

- A gyerekeket tájékoztatni kell a jogaikról, és arról, hogy mi a célja, hatása és lehetséges következménye az intézkedésnek, eseménynek, folyamatnak, amelyben részt vesznek.
- Minden alkalommal tisztázni kell a gyerekekkel az együttműködés szabályait, megfelelő gyermekbarát nyelvezeten, és meg kell bizonyosodni arról, hogy megértették azokat.
- A gyerekeket nem lehet kényszeríteni arra, hogy mondják el a véleményüket, mert részvételük az egész folyamatban önkéntes, és biztosítani kell, hogy bármikor kiléphessenek ebből az együttműködésből.
- A gyerekeket olyan kérdésekben kell meghallgatni, ahol képességeik és tudásuk alapján ki tudják fejezni a véleményüket, ezt a véleményt figyelembe kell venni, de a döntés felelőssége a felnőtt döntéshozóké.
- Részvételük során el kell kerülni a hátrányos megkülönböztetés, diszkrimináció mindenformáját, legyen szó származási, vallási, nemzetiségi vagy bármilyen más tulajdonságukról.
- A gyerekekkel való kommunikációban tilos bántó, lekicsinylő, durva, megalázó kifejezéseket használni.
- A gyerekeket tájékoztatni kell arról, hogy véleményüket és egyéb részvételükhöz kapcsolódó adatokat, tényeket milyen módon és milyen következményekkel használták fel és az adat- és személyiségvédelem általános szabályai szerint kell kezelni ezeket.

2. Bejelentési folyamat

Amennyiben az Önkormányzat bármely tevékenysége, rendezvénye, programja során olyan visszaélést vagy jelenséget tapasztal bárki, amely véleménye szerint megsérti az ENSZ Gyermekjogi Egyezményét, vagy bármely, hazai jogszabályt, kérjük, hogy haladéktalanul tegyen bejelentést az info@jszszgyk.hu e-mail címen, akár névtelenül is.

A bejelentés és panasztétel lehetősége bármely gyermek számára is rendelkezésre áll, és őt fokozott védelem illeti meg, akár ő maga a sértett, vagy szemtanú.

A bejelentésnek tartalmaznia kell az alábbi információkat:

- A tevékenység, program, rendezvény helyszíne és időpontja
- a jelen lévő gyermek (ek) neve
- a tevékenység, program, esemény rövid leírása
- a vélelmezett jogsértés bemutatása
- e-mail cím vagy telefonszám a kapcsolattartás megkönnyítése érdekében (nem kötelező, de célszerű)

Vh 9/Vh
45

A beérkező jelzéseket az Emberi Erőforrások Minisztériuma által megjelentetett gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer működésére vonatkozó, illetve a család- és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai szabályozó dokumentumai alapján az érintett szakemberek kivizsgálják, majd a bejelentőt tájékoztatják, illetve a szükséges intézkedéseket megteszik.

Budapest, 2022. május 05.

.....

Pikó András polgármester

Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefváros Önkormányzat

P.H.

Az Irányelvet a Képviselő-testület a .../2022. számú döntésével elfogadta

Vh

Vh 46